

Ministerul Educației

Manual
pentru clasa
a III-a

CORINT
LOGISTIC

Cristina Benga
Aurora Ciachir
Niculina Filat
Mihaela Ghițiu
Ioana Niculae

RELIGIE

CULTUL ORTODOX

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației.
Acest manual școlar este realizat în conformitate cu Programa școlară
aprobată prin OM nr. 5001 din 02.12.2014.

116.111 – numărul de telefon de asistență pentru copii

Ministerul Educației

Manual
pentru clasa
a III-a

CORINT
LOGISTIC

Cristina Benga
Aurora Ciachir
Niculina Filat
Mihaela Ghițiu
Ioana Niculae

RELIGIE

CULTUL ORTODOX

Manualul școlar a fost aprobat de Ministerul Educației prin ordinul de ministru nr. 4200/07.07.2021.

Manualul este distribuit elevilor în mod gratuit, atât în format tipărit, cât și în format digital, și este transmisibil timp de patru ani școlari, începând din anul școlar 2021–2022.

Inspectoratul școlar

Școala / Colegiul / Liceul

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT:

Anul	Numele elevului	Clasa	Anul școlar	Aspectul manualului*			
				format tipărit		format digital	
				la primire	la predare	la primire	la predare
1							
2							
3							
4							

*Pentru precizarea aspectului manualului se va folosi unul dintre următorii termeni: **nou, bun, îngrijit, neîngrijit, deteriorat.**

- Cadrele didactice vor verifica dacă informațiile înscrise în tabelul de mai sus sunt corecte.
- Elevii nu vor face niciun fel de însemnări pe manual.

Manualul a primit avizul Patriarhiei Române prin adresa nr. 3239 din 30.03.2021.

Date despre autoare:

CRISTINA BENGA, profesor gradul didactic I, doctor în științele educației, profesor mentor și formator, cercetător în cadrul Universității „Ludwig Maximilian” din München.

AURORA CIACHIR, profesor gradul didactic I la Școala Gimnazială „Leonardo da Vinci” din București, metodist ISMB, profesor mentor, formator, expert în management educațional.

NICULINA FILAT, profesor gradul didactic I, Colegiul Național „Iulia Hasdeu” din București, profesor mentor, formator, expert în management educațional.

MIHAELA GHIȚIU, profesor gradul didactic I, profesor mentor și formator.

IOANA NICULAE, profesor gradul didactic I, Școala Gimnazială „Constantin Brâncuși” din București.

Referenți:

- Pr. prof. univ. dr. **Emanoil Băbuș**, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, Universitatea din București.
- Pr. asist. univ. dr. **Georgian Păunoiu**, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, Universitatea din București.
- Pr. dr. **Ștefan Zară**, profesor gradul didactic I, Seminarul Teologic „Sfântul Nicolae” din Râmnicu-Vâlcea.
- Pr. prof. **Liviu Botezatu**, inspector școlar, ISJ Botoșani
- Pr. **Marian Sidon**, inspector școlar, ISJ Cluj
- Prof. dr. **Denisia Elena Mănoiu**, inspector școlar, ISJ Iași
- Pr. prof. dr. **Adrian Cherhaț**, inspector școlar, ISJ Bistrița-Năsăud
- Prof. **Adriana Elena Hoaghea**, Școala Gimnazială „George Topârceanu” Mioveni, jud. Argeș
- Prof. **Elena Cocîrlea**, inspector școlar, ISJ Brăila
- Prof. **Maria-Magdalena Oprișan**, inspector școlar, ISJ Galați
- Prof. **Daniela Liliana Buzatu**, inspector școlar, ISJ Timiș

Redactare: **Lia Decei**

Tehnoredactare computerizată: **Mihaela Ciufu**

Design copertă: **Dan Mihalache**

Ilustrații: **Maria Constantinescu**

Majoritatea icoanelor au fost reproduse după frescele picturilor Ioan și Camelia Popa.

Voci: actorii Doru Aftanasiu și Andreea Boboc și copiii Maria Ilinca Merchez și Andrei Hârlăoanu

Varianta digitală: **MyKoolio**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Religie - cultul ortodox : manual pentru clasa a III-a / Cristina

Benga, Aurora Ciachir, Niculina Filat, - București :

Corint Logistic, 2021

ISBN 978-606-95275-2-8

I. Benga, Cristina

II. Ciachir, Aurora

III. Filat, Niculina

2

Pentru comenzi și informații, contactați:

GRUPUL EDITORIAL CORINT

Departamentul de Vânzări:

Str. Mihai Eminescu nr. 54A, sector 1, București,
cod poștal 010517. Tel./Fax: 021.319.47.97; 021.319.48.20

Depozit

Str. Gării nr. 11, Mogoșoaia, jud. Ilfov. Tel.: 0758.053.416

E-mail: vanzari@edituracorint.ro.

Magazin virtual: www.edituracorint.ro

Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate

EDITURII CORINT LOGISTIC

Cuvânt-înainte

Printre copacii cu frunze ruginii din fața casei se simțea mireasma plină de rod a toamnei. O adiere blândă scutura barba bunicului albită de ani mulți și binecuvântați. O dată pe săptămână, ne adunam toți nepoții în jurul său, fascinați de chipul lui plin de dragoste și bunătate ce semăna cu Sfântul Nicolae din icoană. Așteptam să ne citească și să ne povestească cuvinte pline de înțelepciune din Sfânta Scriptură. Cu vocea lui blândă și caldă, ne vorbea despre iubirea lui Dumnezeu, despre frumusețea lumii și bucuria vieții. De la el am aflat despre obiceiurile și tradițiile poporului nostru cu prilejul Nașterii Domnului sau al Învierii. Sfaturile sale despre foloasele ascultării și ale

răbdării, despre puterea adevărului și roadele muncii le simțeam ca venind dintr-o experiență trăită. Ne străduiam să le păstrăm în mintea noastră, să le punem în faptă de fiecare dată și să fim mai buni în toate.

Dragi copii, cu toții suntem nepoți ai aceluși bunic, care este pentru noi simbol al înțelepciunii, al credinței și al tradiției. Personajul acesta vă va însoți la fiecare lecție, răspunzând la întrebări și amintindu-vă, poate, de bunicii voștri. Să vă deschideți inimile și să învățați din cuvintele lui frumusețea și bucuria credinței în Dumnezeu, ca și voi să o puteți transmite mai departe copiilor voștri și să trăiți frumos!

Autoarele

Cuprins

Cuvânt-înainte	3	Domeniul	
Ghid de utilizare a manualului	5	VIAȚA CREȘTINULUI ÎMPREUNĂ	
Competențe generale și competențe		CU SEMENII	49
specifice	6	Unitatea de învățare	
Rugăciunea școlarului	7	VIAȚA ÎMPREUNĂ CU CEILALȚI	
Să ne amintim din clasa a II-a	8	1. Necesitatea de a spune mereu	
		adevăru	50
		2. Ascultarea și împlinirea sfaturilor	
		bune	53
		3. Blândețea și bunătatea în relație cu	
		ceilalți	56
		4. Importanța de a avea răbdare cu cei	
		din jur	59
		5. Respectul față de sine și față de	
		ceilalți	62
		6. Nevoia de efort pentru a obține	
		rezultate	65
		Lectură pentru suflet	68
		Recapitulare	69
		Evaluare	70
Domeniul		Domeniul	
IUBIREA LUI DUMNEZEU ȘI RĂSPUNSUL		MARI SĂRBĂTORI CREȘTINE	71
OMULUI	11	Unitatea de învățare	
Unitatea de învățare		NAȘTEREA ȘI BOTEZUL DOMNULUI	
DUMNEZEU ESTE IZVORUL VIEȚII		1. Nașterea Domnului	72
1. Viața omului, darul lui Dumnezeu.	12	2. Botezul Domnului	75
2. Bucuria de a trăi	15	Unitatea de învățare	
3. Omul în relație cu natura	18	ÎNVIEREA ȘI ÎNĂLȚAREA DOMNULUI	
4. Viața pe pământ și Împărăția lui		3. Învierea Domnului	78
Dumnezeu	21	4. Înălțarea Domnului	81
Lectură pentru suflet	24	Lectură pentru suflet	84
Recapitulare	25	Recapitulare	85
Evaluare	26	Evaluare	86
		Recapitulare anuală	87
		Evaluare anuală	88
Domeniul		Domeniul	
DUMNEZEU SE FACE CUNOSCUT OMULUI ..	27		
Unitatea de învățare			
CE ÎNSEAMNĂ SĂ FII CREȘTIN			
1. Când un om devine creștin	28		
2. Persoanele din viața unui creștin	31		
3. Primirea iertării prin spovedanie	34		
4. Primirea lui Hristos prin Sfânta			
Împărtășanie	37		
5. Dumnezeu ocrotește și dă putere,			
pentru a face fapte bune	40		
6. Alegerea binelui în viață	43		
Lectură pentru suflet	46		
Recapitulare	47		
Evaluare	48		

Ghid de utilizare a manualului

Manualul cuprinde varianta tipărită și varianta digitală

Asculță

Rezolvă

Privește

Vizionează

Simboluri folosite în varianta digitală

Manualul este structurat în unități de învățare, care cuprind:

LECȚIE

Titlul lecției

Să descoperim împreună

Lectură

Să ne jucăm împreună

Viața omului, darul lui Dumnezeu

Ce la Dumnezeu este omul cel mai drag?

Sfânta Scriptură ne învață

Vocabular

Să înțelegem textul

Să descoperim împreună

Îndemnuri pentru micul creștin

Lectură

Să ne jucăm împreună

Să fim creativi

Să reținem

Recapitulare

RECAPITULARE

Evaluare

EVALUARE

Competențe generale și competențe specifice

1. Aplicarea unor norme de comportament specific moralei religioase, în diferite contexte de viață

1.1. Analizarea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu anumite situații de viață.

1.2. Identificarea principalelor îndatoriri ale unui creștin în relație cu semenii, pe baza valorificării unor experiențe din viața cotidiană.

1.3. Formularea unor reguli de comportament moral-creștin, pentru diferite contexte de viață familială.

2. Colaborarea cu copiii și cu adulții din mediul familiar, în acord cu valorile religioase

2.1. Exersarea unor roluri în cadrul grupurilor de apartenență.

2.2. Descrierea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete.

3. Explorarea activă a unor elemente din viața de zi cu zi, din perspectiva propriei credințe

3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității.

3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu semnificații religioase, din viața familiei și a comunității.

Rugăciunea școlarului

Dumnezeule preasfinte, izvor de nemărginită înțelepciune și bunătate, făcător al tuturor celor văzute și nevăzute, ascultă rugăciunea noastră, ce înălțăm către Tine. (...)

Luminează-ne mintea ca să înțelegem învățăturile ce ni se dau și întru toate și de-a pururea să păzim poruncile Tale și să facem voia Ta cea sfântă, ca astfel, să putem fi folositori nouă înșine, părinților, fraților, surorilor și poporului în mijlocul căruia trăim, să aducem bucurie și mulțumire învățătorilor și făcătorilor noștri de bine, și să plinim toate îndatoririle către țară, către familie și aproapele nostru. (...)

Trimite harul Tău asupra noastră și ne învrednițește să trecem cu bună rânduială vremea învățaturii. Povățuiește-ne să umblăm și să lucrăm cu înțelepciune în toată viața noastră, ca de noi și prin noi să se slăvească preasfânt numele Tău în veci.

Amin.

Din *Cartea de rugăciuni*

Dumnezeu este iubire

Anul trecut ați învățat despre cel mai înalt sentiment dintre Dumnezeu și oameni: iubirea. Mântuitorul S-a făcut om din iubire și a dovedit-o prin minunile Sale. Noi Îl purtăm pe Dumnezeu în suflet prin rugăciune și Îi dovedim iubirea prin daruri și ajutorul oferit aproapelui. Oamenii își arată iubirea unii față de ceilalți prin oferirea de sfaturi, recunoștință, iertare și ajutor. Marile sărbători sunt prilejuri de a înmulți iubirea.

I. Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului

1. Descoperă răspunsul la ghicitoare:

Numește, printr-un cuvânt,
Ce-i în inimă mai sfânt
Și-urcă-n cer, de pe pământ?

Iubirea

3. Ce fel de rugăciuni putem rosti în orice moment al zilei?

Alege varianta corectă:

- de cerere;
- de mulțumire;
- de laudă;
- toate variantele.

4. Alcătuieste un scurt text în care să arăți recunoștința față de Dumnezeu și față de creația Sa.

II. Dumnezeu Se face cunoscut omului

1. Dumnezeu luminează mintea copiilor pentru a-L cunoaște. Caută la bibliotecă Sfânta Scriptură. Ce înseamnă ea pentru tine?

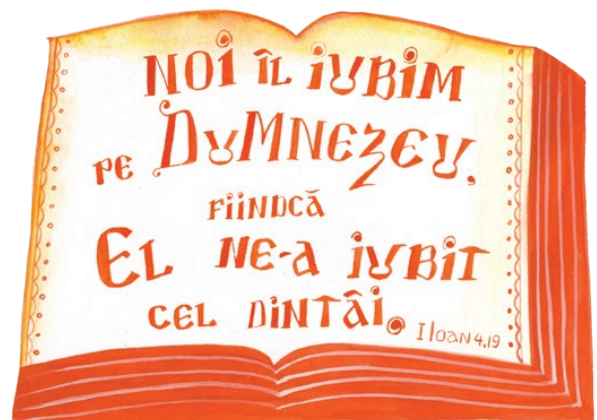
2. Transcrie în caiet și completează spațiile libere.

Sfânta Scriptură este alcătuită din:

- Testament;
- Testament.

2. Descrie locul de rugăciune din imaginea de mai sus.

3. Dă exemple de minuni săvârșite de Domnul Iisus Hristos.

4. Care sunt numele părinților Sfintei Fecioare Maria?

5. Sărbătoarea Izvorul Tămăduirii este închinată minunilor Maicii Domnului. Descrie, cu ajutorul profesorului, icoana alăturată.

6. Cum se numește îngerul care a vestit Maicii Domnului că Îl va naște pe Mântuitorul Hristos?

Izvorul Tămăduirii

7. Fiecare copil primește la botez un înger păzitor. Acesta îl sfătuiește:

- să fie ascultător și silitor;
- să facă fapte bune;
- să fie recunoscător;
- să-i ierte pe cei care i-au greșit.

Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

8. Privește imaginea alăturată și descoperă răspunsul la ghicitoare.

La botez, Doamne, mi-ai dat
Sfetnic bun și minunat,
Să mă ocrotească-n veci,
Pe ale vieții largi poteci,
Și să fie lângă mine,
Când la greu și când la bine.
Zi și noapte el m-alină,
Cu aripi mari de lumină.

Sfânta Filofteia
de la Curtea de Argeș

Sfânta Parascheva
de la Iași

9. Sfinții sunt oameni care și-au închinat viața lui Dumnezeu. Mulți au primit darul de a face minuni.

Dă exemple de sfinți pe care îi cunoști.

10. Realizează un desen cu sfântul pe care îl îndrăgești cel mai mult. Pune această fișă în **portofoliu**.

Acest portofoliu se va completa cu fișe pe parcursul anului școlar.

Portofoliul este un instrument pentru evaluarea activității tale.

III. Viața creștinului împreună cu semenii

1. Familia este binecuvântată de Dumnezeu.

În familie învățăm:

- ⚙ primele rugăciuni;
- ⚙ calea către biserică;
- ⚙ modelul faptelor bune.

2. Transcrie în caiet și notează cu **M** când mulțumim și cu **I** când cerem iertare:

- ⚙ când primim daruri;
- ⚙ când nu îi ascultăm pe părinți;
- ⚙ când colegii ne ajută;
- ⚙ când am uitat să ne facem temele.

3. Privește desenul de mai jos. Îl cunoaștem pe Dumnezeu prin:

Realizează un desen pentru **portofoliu**, plecând de la cuvântul ales de pe o petală.

IV. Mari sărbători creștine

Realizați pe grupe un miniproiect folosind metoda investigației cu tema: *Obiceiuri și tradiții locale* cu ocazia marilor sărbători creștine.

Împreună cu profesorul de religie, elaborați un plan, formulați sarcinile de lucru, colectați informațiile și identificați soluții pentru păstrarea și transmiterea acestora.

Domeniul
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului
UNITATEA DE ÎNVĂȚARE
Dumnezeu este izvorul vieții

Sfânta Treime

- 1. Viața omului, darul lui Dumnezeu**
- 2. Bucuria de a trăi**
- 3. Omul în relație cu natura**
- 4. Viața pe pământ și Împărăția lui Dumnezeu**

Lectură pentru suflet
Recapitulare. Evaluare

Viața omului, darul lui Dumnezeu

*Că la Tine
este izvorul vieții.
Psalmul 35, 9*

Icoana creației

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Și a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său; (...) a făcut bărbat și femeie. Și Dumnezeu i-a binecuvântat, zicând: *Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l supuneți.*”

Facerea 1, 27-28

- **a binecuvânta** = a revărsa darul lui Dumnezeu.
- **a sluji** = (aici) a fi de folos.
- **dar** = cadou.
- **de preț** = valoros.
- **înțelept** = învățat, cineva care înțelege și judecă drept.
- **psalm** = cântare religioasă.

A început un nou an de școală, cu emoții și așteptări mari. Ne-a întâmpinat bunicul nostru drag.

— Dragii mei, cât mă bucur să vă revăd! Ați mai crescut și cred că sunteți mai înțelepți acum.

— Bunicule, dar înțelepții au trăit mult și au înțeles ce este viața și cum trebuie trăită. Noi suntem mici, de unde să știm?

— Viața este **cel mai de preț dar** de la Dumnezeu. El, din iubire, a creat lumea și apoi l-a făcut pe om, cu **trup** și cu **suflet**. El a împodobit sufletul omului cu puterea de a cunoaște, a înțelege, a alege și de a iubi tot ce este frumos și bun, iar trupul cu puterea de a lucra și de a sluji sufletului. Primii oameni, Adam și Eva, au primit de la Dumnezeu binecuvântarea de a avea urmași.

Voi sunteți darul lui Dumnezeu pentru părinții voștri și cea mai mare bucurie a vieții lor. De aceea, cu respect și mulțumire, se cuvine ca alături de ei fiecare **să aveți grijă** de trupul și de sufletul vostru. Vom descoperi împreună cum puteți face aceasta.

Să înțelegem textul

1. Privește icoana creației. Cine ne-a dăruit viața?
2. Descoperă în textul lecției cu ce a împodobit Dumnezeu sufletul și trupul omului.
3. Ce înseamnă viața unui copil pentru părinții săi?

Să descoperim împreună

Avem grijă de trup păstrându-l sănătos, curat, cu un program ordonat de hrană, odihnă, muncă și joacă.

1. Descoperă cum poți:

a. hrăni sufletul;

b. odihni sufletul;

c. ține curat sufletul,

folosind următoarele cuvinte: *rugăciune, învățătură, fapte bune, dragoste față de Dumnezeu și de oameni, iertare.*

2. În icoana de mai jos Sfinții Părinți Ioachim și Ana o aduc la biserică pe Fecioara Maria. Ce fel de grijă arată ei prin aceasta?

Intrarea Maicii Domnului în biserică

Îndemnuri pentru micul creștin

- 🌸 Să mulțumești lui Dumnezeu pentru viață.
- 🌸 Să îți cinstești părinții.
- 🌸 Să faci fapte bune.
- 🌸 Să fii curat.
- 🌸 Să te joci frumos.

Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

1. Descoperă, cu ajutorul desenelelor de mai sus, cum poți avea grijă de trup și de suflet.

2. Alcătuește un enunț despre una dintre imagini.

Lectură

Trupul meu de e curat,
De lumină-nconjurat,
Peste tot eu sunt privit
Cu respect și sunt iubit.

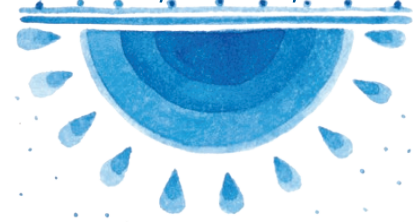
Inima de e curată,
lubește pe toți și-i iartă,
lubește pe Dumnezeu,
Mă ferește de ce-i rău.

Regele David al evreilor a alcătuit Cartea Psalmilor. Aceștia erau cântați cu un instrument muzical numit **psalterion**.

🌸 Caută pe internet informații despre acest instrument.

Un strop de înțelepciune

Să-l mulțumim în fiecare zi lui Dumnezeu pentru viață.

Să ne jucăm împreună

Citește poezia alăturată. Ești actor. Alege doi colegi și joacă una din următoarele situații:

1. Te duci la biserică împreună cu un coleg care a venit acolo pentru prima dată. Ce îl înveți?
2. Un coleg ți-a luat un obiect fără să te anunțe. Gândește cu voce tare și alege gândul bun.
3. Un copil te-a necăjit. Te-ai întâlnit cu el. Cum te porți ca să te poți împăca?

Să fim creativi

🌸 Activitate interdisciplinară

Pornind de la textele:

🌸 „Cânta-voi Domnului în viața mea, cânta-voi Dumnezeului meu cât voi fi” (Psalmul 103, 34).

🌸 Doamne, eu Îți mulțumesc
Pentru viața ce mi-ai dat,
Și părinții Te slăvesc
Pentru-acest dar minunat.

1. Realizează pe o fișă un desen cu florile pe care ai vrea să le aduci Domnului și părinților în semn de mulțumire pentru darul vieții. Pune această fișă în **portofoliu**.
2. Îți place să cânti? Încearcă să cânti versurile de mai sus.

Să reținem

- 🌸 Dumnezeu este izvorul vieții.
- 🌸 Viața omului este darul lui Dumnezeu.
- 🌸 Omul este alcătuit din trup și suflet și suntem datori să avem grijă de amândouă.
- 🌸 Copilul este darul lui Dumnezeu pentru părinți.

Bucuria de a trăi

Mari lucruri a făcut Domnul cu noi: ne-a umplut de bucurie.

Psalmul 125, 3

— **B**unicule, bunicule! Sunt foarte bucuroasă că te văd!
Dar de unde vine această bucurie a mea?

— Bucuria își are izvorul în **Dumnezeu** și El ne-o dăruiește ca noi **să o împărtășim** cu El și cu toți ceilalți oameni. Când vă întâlniți cu o persoană dragă, în sufletul vostru se naște o stare deosebită, care vă înveselește inima. Aceasta este bucuria! Ea apare și atunci când vă jucați cu zăpadă sau vă stropiți cu apă, când mângâiați un animal sau ajutați pe cineva, când depășiți obstacole sau primiți o veste bună. Uneori, pur și simplu vă bucurați că trăiți!

Nașterea voastră a fost un moment de mare bucurie pentru părinți. De asemenea, ziua botezului, când ați devenit creștini. Ziua de naștere este o bucurie pentru că o trăim înconjurați de dragostea familiei și a prietenilor. La fel ca dragostea, bucuria se înmulțește când se dăruiește. De aceea ne bucurăm când primim, dar și când oferim daruri.

În timpul anului sunt multe sărbători. **Învierea Domnului**, când Hristos ne-a dăruit viața veșnică, este sărbătoarea bucuriei. În fiecare clipă putem trăi bucuria întâlnirii cu El prin rugăciune. Aceasta ne aduce în suflet pace, armonie și multă frumusețe.

Să înțelegem textul

1. Cine este izvorul bucuriei?
2. Dă exemple de momente în care ai trăit o bucurie deosebită.
3. Care este pentru creștini sărbătoarea bucuriei?

Sfânta Scriptură
ne învață

„Bucurați-vă
cu cei ce se bucură.”

Romani 12, 15

„Bucurați-vă
pururea întru Domnul!”

Filipeni 4, 4

- **obstacol** = piedică, dificultate.
- **prilej** = ocazie, împrejurare.
- **veșnică** = fără de sfârșit.

Să descoperim împreună

Citește textul alăturat și precizează, cu ajutorul profesorului:

1. Ce eveniment vestește îngerul?
2. Care sunt motivele de bucurie ale părinților Sfântului Ioan Botezătorul?
3. De ce bucuria este atât de mare și pentru întreaga lume?
4. Cum este reprezentată bucuria în icoana de mai jos?

„Iar îngerul a zis către el: Nu te teme, Zaharia, pentru că rugăciunea ta a fost ascultată și Elisabeta, femeia ta, îți va naște un fiu și-l vei numi Ioan. Și bucurie și veselie vei avea și, de nașterea lui, mulți se vor bucura.”

Luca 1, 13-14

Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul

Rugăciune la sfârșitul lucrului

Doamne Iisuse Hristoase, Îți mulțumesc pentru ajutorul și sporul ce mi-ai dat la lucrul meu și mă rog Ție, fă ca lucrarea mea să-mi fie de folos. Uplete de bucurie și de veselie sufletul meu și mă mântuiește. Amin.

Îndemnuri pentru micul creștin

- Să aduci bucurie celor din jur.
- Să dăruiești cu drag.
- Să mulțumești pentru toate.
- Să te bucuri alături de ceilalți.
- Să apreciezi ceea ce ai.
- Să devii mai bun.

Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

Să ne jucăm împreună

Lucrați în echipă. Citiți textul alăturat.

1. Alegeți o treaptă și mimați bucuria corespunzătoare ei.
2. Ați simțit nevoia să împărtășiți această bucurie?
3. Realizați un desen care să exprime o bucurie trăită împreună.

Să fim creativi

Activitate interdisciplinară

Pornind de la textele:

„Eu am avut ca scop în viață să înmulțesc binele și bucuria” (Părintele Teofil Părăian).

„Mai fericit este a da decât a lua” (Faptele Apostolilor 20, 35).

1. Desenează pe caiet un copac al bucuriei. Pe fiecare frunză scrie un gest prin care aduci bucurie părinților tăi.
2. Realizează o fișă pentru **portofoliu** cu un fluture. Scrie pe aripile lui care sunt bucuriile tale cele mai mari. Colorează desenul folosind culori calde.

Să reținem

- ☿ Dumnezeu ne oferă în fiecare zi motive de bucurie.
- ☿ Cea mai mare bucurie a unui creștin este Învierea Domnului.
- ☿ Bucuria de a dăruia este mai mare decât cea de a primi.
- ☿ Tu ești cea mai mare bucurie pentru părinții tăi!

Lectură

Treptele bucuriei:

Bucuria de a fi în lume;
Bucuria de a cunoaște;
Bucuria de a crea;
Bucuria de a fi curat;
Bucuria de a fi împreună;
Bucuria de a dăruia.

După Ernest Bernea,
Îndemn la simplitate

Copacul Bucuriei

Un strop de înțelepciune

Un om bucuros are sufletul frumos.

Omul în relație cu natura

Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate cu înțelepciune le-ai făcut!

Psalmul 103, 25

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Și a pus Adam nume tuturor animalelor și tuturor păsărilor cerului și tuturor fiarelor sălbatice.”

Facerea 2, 20

- **a stăpâni** = (aici) a avea grijă.
- **armonie** = bună înțelegere.
- **pelerin** = călător la un loc considerat sfânt.
- **proroc** = profet, persoană din Vechiul Testament.
- **vuiet** = zgomot prelungit.

Încet-încet, se lăsa seara, iar noi îl așteptam pe bunicul întinși pe iarbă. Priveam, copleșiți de emoție, cum apăreau pe bolta cerului stele mici și strălucitoare.

— Bunicule, am strigat bucuroși când i-am auzit pașii. Cine a făcut luna și stelele atât de minunate și fără de număr?

— Dragii mei, bolta înstelată ne vorbește despre **măreția Creatorului**. Pe Dumnezeu nu-L putem vedea, dar dacă privim atent în jur, Îl vom descoperi. Noaptea cu haina ei de stele și ziua luminată de flori și fluturi ne arată frumusețea Lui. Vuietul unei furtuni ne arată puterea Lui. Iar în îmbrățișarea caldă a cuiva pe care îl iubim, Îi simțim și dragostea. Cerul albastru și pământul plin de verdeață, soarele și luna, apele și viețuitoarele ne vorbesc despre El. Toate acestea le-a făcut Dumnezeu prin cuvântul Său și ni le-a dăruit, spre folosul și bucuria noastră.

— Bunicule, cât de minunat este Dumnezeu! Cum am putea noi să-I **mulțumim** pentru toate aceste daruri?

— Îi mulțumim și Îi suntem recunoscători dacă **îngrijim** și **ocrotim** cu dragoste tot ceea ce ne înconjoară și dacă ne bucurăm de frumusețea naturii pe care El ne-a dăruit-o.

Să înțelegem textul

1. Cum putem să-L descoperim pe Dumnezeu?
2. Cum Îi mulțumim lui Dumnezeu pentru frumusețea naturii?
3. Care sunt datoriile noastre față de natură?

Să descoperim împreună

În Sfânta Scriptură și în *Viețile Sfinților* avem numeroase exemple de oameni care au trăit în armonie cu natura și viețuitoarele pe care le-au ocrotit. Sfântul Proroc Ilie a fost hrănit de un corb, Sfântul Gherasim a fost prieten cu un leu, iar Sfântul Serafim a avut grijă de un urs.

Privește imaginile și, cu ajutorul profesorului, indică:

1. Elementele care arată relația omului cu natura.
2. Ce atitudine au animalele față de sfinți?
3. Cum ar fi natura dacă toți oamenii ar avea grijă de aceasta?

Sfântul Gherasim (†4 martie) a scos un spin și a îngrijit laba unui leu, iar acesta, în semn de mulțumire, a rămas să-l slujească aducându-i apă.

Sfântul Serafim de Sarov (†2 ianuarie) a fost slujit de un urs care aducea miere pentru pelerini. Blând, ședea la picioarele sfântului, lăsându-se mângâiat.

Sfântul Proroc Ilie (†20 iulie) este considerat ocrotitor al recoltei. Prin rugăciunile sale, Dumnezeu a pus capăt secetei și a trimis ploaia pe pământ.

☞ Caută pe internet mai multe icoane cu sfinții ocrotitori ai animalelor.

Îndemnuri pentru micul creștin

- ☞ Să protejăm natura.
- ☞ Să îngrijim florile.
- ☞ Să hrănim animalele.
- ☞ Să păstrăm apele curate.
- ☞ Să respectăm viața.

Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

Lectură

Tot ce este viu sub soare
Fie insectă sau floare,
Ori pasăre zburătoare
Vrea aer, apă și soare.

Dacă nu le poți da,
Cel puțin nu le lua!

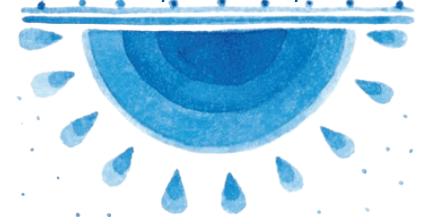
Să nu provoci, ți se cere,
Nici lipsuri și nici durere.
Ci, dimpotrivă, creștine
Fă bine la orișicine!

I. Nistor, *Îndemn*

1. Citește poezia de mai sus.
2. Împreună cu profesorul de religie, vizitați un parc. Observați cum întreaga natură vorbește despre Creatorul ei.

Un strop de înțelepciune

Creția întreagă este ca o carte deschisă din care putem învăța multe.

Să ne jucăm împreună

Sfântul Modest (†18 decembrie) este ocrotitorul animalelor domestice. În copilărie, acest sfânt era îngrijitor de vite și a cerut de la Dumnezeu darul vindecării animalelor bolnave. Pentru mila sa iubitoare a primit acest dar. Astfel, dacă ne rugăm Sfântului Modest, el este grabnic ajutorător.

🌸 Împreună cu un coleg, alegeți animalul pe care vreți să îl ocrotiți, cerând ajutorul Sfântului Modest. Realizați un desen, după regula *Eu încep și tu continui*.

Să fim creativi

🌸 *Activitate interdisciplinară*

Descoperă cinci diferențe în imaginile de mai sus.

Să reținem

- 🌸 Între om și natură există o relație armonioasă.
- 🌸 Sfinții ne oferă exemple de iubire față de animale și respect față de întreaga creație.
- 🌸 Omul este chemat să ocrotească natura și viața.

Viața pe pământ și Împărăția lui Dumnezeu

*Lăsați copiii să vină la Mine
și nu-i opriți, căci a unora ca
aceștia este Împărăția
lui Dumnezeu!*

Marcu 10, 14

— **B**unicule, am citit astăzi o poveste frumoasă despre un împărat care se îngrijea de popor și era ascultat cu dragoste. Mi-ar plăcea și mie să trăiesc într-o astfel de împărăție!

— Dragii mei, pe pământ sunt multe împărății, însă frumusețea lor este adesea umbrită de neînțelegerile dintre oameni. Mântuitorul ne-a vorbit despre o altfel de împărăție pe care El ne-a pregătit-o de când a creat lumea. În această împărăție minunată, condusă cu înțelepciune de Dumnezeu, domnesc **dragostea, dreptatea, pacea și bucuria**. Dacă împărățiile de pe pământ sunt trecătoare, aceasta este **veșnică**.

Hristos ne învață că **Împărăția lui Dumnezeu este înăuntrul nostru**, în inima noastră, și că putem gusta din bucuria acestei împărății chiar de pe pământ. Așa cum noi simțim bucuria și iubirea alături de familie, de cei dragi, tot așa sfinții și îngerii o simt mereu alături de Dumnezeu.

Biserica este icoana vie a Împărăției lui Dumnezeu pe pământ. Prin participarea la **Sfânta Liturghie**, suntem cu adevărat în Împărăția Lui, împreună cu sfinții și cu îngerii.

Să înțelegem textul

1. Cum este Împărăția lui Dumnezeu?
2. Cine conduce această împărăție?
3. Care este legătura dintre Împărăția lui Dumnezeu și Biserică?

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Căci împărăția lui Dumnezeu (...) este (...) dreptate și pace și bucurie în Duhul Sfânt.”

Romani 14, 17

- **Deisis** = icoana cu Împăratul Hristos, Fecioara Maria și Sfântul Ioan Botezătorul.
- **înăuntru** = în interiorul.
- **ținut** = loc, teritoriu.
- **umbrită** = acoperită.

Rugăciunea Tatăl nostru

„Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău;

Vie Împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ.

Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi;

Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșităilor noștri;

Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a Ta este Împărăția și puterea și slava, în veci. Amin!”

Matei 6, 9-13

Să descoperim împreună

1. Citește rugăciunea Tatăl nostru și răspunde la întrebări:
 - a. Unde este Împărăția lui Dumnezeu?
 - b. Dacă pe Dumnezeu Îl numim Tatăl nostru, ce fel de împărat este El?
2. Privește icoana de mai jos și răspunde la întrebări.
 - a. Cine stă pe scaunul împărătesc? De cine este înconjurat?
 - b. Împreună cu profesorul de religie, vizitați biserica din apropierea școlii și observați icoanele care au aceeași temă.
 - c. Caută pe internet alte reprezentări ale acestei icoane. Ce asemănări și deosebiri descoperi?

Icoana Deisis

Îndemnuri pentru micul creștin

- 🌸 Să dai mâncare celui flămând.
 - 🌸 Să dai apă celui însetat.
 - 🌸 Să-l îngrijești pe cel bolnav.
 - 🌸 Să mângâi pe cel întristat.
 - 🌸 Să-l înveți pe cel neștiutor.
- Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

Să ne jucăm împreună

Joc de rol: Imaginează-ți că ești împărat.

1. Alege trei sfătuitori.
2. Stabilește împreună cu ei regulile din împărăția ta.
3. Formulează asemănări și deosebiri între Împărăția lui Dumnezeu și împărăția ta.
4. Împreună cu profesorul, descoperă înțelesul textului alăturat.

Să fim creativi

Activitate interdisciplinară

1. Plecând de la imaginile de mai jos, identifică însemnele specifice unui împărat:

☞ sceptru / baston;	☞ tron / scaun;
☞ geacă / mantie;	☞ cocioabă / cetate.
☞ coroană / pălărie;	

2. Ești meșter priceput. Confeționează din hârtie două obiecte, la alegere, dintre cele identificate, care s-ar potrivi unui mare împărat.

Să reținem

- ☞ Împărăția lui Dumnezeu înseamnă dragoste, dreptate, pace și bucurie.
- ☞ Domnul Iisus Hristos îi cheamă pe toți oamenii în Împărăția Sa.
- ☞ Prin participarea la Sfânta Liturghie suntem cu adevărat în Împărăția lui Dumnezeu, alături de îngeri și sfinți.
- ☞ Împărăția lui Dumnezeu este veșnică.

Lectură

„Împărăția cerurilor este asemena grăuntelui de muștar, pe care, luându-l, omul l-a semănat în țarina sa și care este mai mic decât toate semințele, dar când a crescut este mai mare decât toate legumele și se face pom, încât vin păsările cerului și se sălășluiesc în ramurile lui.”

Matei 13, 31-32

Iisus Hristos

Un strop de înțelepciune

Inima noastră este locul în care putem descoperi Împărăția lui Dumnezeu.

Lectură pentru suflet

Din Țara lui Eu-Împărat în Țara lui Tu-Împărat

După Mersine Vigopoulou

Afost odată ca niciodată o mare împărăție, numită Țara lui Eu-Împărat. Fiecare casă era mai mare și mai frumoasă decât cea de lângă ea, iar pe o colină înaltă se afla un palat strălucitor de cristal. În acest palat locuia regina *Îngâmfare*, pe care oamenii o

admirau foarte mult. Într-o zi, un băiețel, pe nume *Încăpățânatul*, plecă în căutarea împărăției lui Tu-Împărat, despre care auzise că este mai frumoasă decât țara lui. Pe drum, se întâlnește cu un bătrân înțelept, care îi spune că nu poate descoperi Țara lui Tu-Împărat decât dacă devine mai puțin egoist. Adică, în loc să spună mereu, așa cum fusese crescut: „Eu primul, eu primul!”, să spună: „Tu primul, tu primul!” Ascultând de sfatul bătrânului, băiețelul descoperă Țara lui Tu-Împărat. Regina acestei împărății era *Smerenie* — o doamnă învățătoare, care locuia într-o casă modestă. Însă adevăratul conducător al aceluia ținut era Dumnezeu, pe care nu îl vedea nimeni, dar era întotdeauna cu ei. Aici se împrietenește cu o fetiță, pe nume *Seninătate*, și cu fratele acesteia, *Mărinimosul*. După ce petrece o vreme în acest minunat loc unde domneau bună-tatea și dragostea, *Încăpățânatul* se întoarce acasă, povestind tuturor despre noua împărăție a iubirii lui Dumnezeu.

Să înțelegem mai mult

Citește cu atenție fragmentul de mai sus.

1. Ce simbolizează numele personajelor din poveste?
2. Care ar fi mesajul pe care l-ai putea aplica și tu în viață?
3. Imaginează-ți o continuare a poveștii.
4. Împrumută cartea de la bibliotecă și citește toată povestea. vei descoperi minunatele peripeții ale *Încăpățânatului*, precum și multe învățături de folos pentru suflet.

Recapitulare

În acest capitol am învățat că viața omului este darul lui Dumnezeu. Viața aduce bucurie în toată creația. Dumnezeu este Împărat în cer și pe pământ.

1. Ilustrează printr-un desen o strofă la alegere din poezia următoare:

Lumea întregă!

Cine-a presărat cu flori
Câmpul cu mii de culori?
Cine pomul a-mbrăcat?
Cine oare ne-a creat?

Păsări ce se-ntrec în zbor,
Ciripind pe graiul lor.
Pârâul ce-și face loc,
Murmurând în al său joc...

Stelele din depărtări
Ce se oglindesc în mări
Zorile când s-au ivit,
Soarele e-n răsărit...

Dumnezeu cel Bun și Sfânt
A făcut cer și pământ
Și frumos le-a-mpodobit,
Minunat, ne-nchipuit!

Leon Magdan

2. Citește versurile de mai jos. Ce sfaturi primim noi, oamenii, prin această poezie?

Învață de la nufăr să fii mereu curat,
Învață de la fluturi să nu fii supărat.
Învață de la greier când singur ești să cânti,
Învață de la lună să nu te înspăimânți.
Învață de la vultur când umerii ți-s grei,
Și du-te la furnică să vezi povara ei.
Învață de la floare să fii gingaș ca ea,
Învață de la oaie să ai blândețea sa.
Prin lumea cea frumoasă prin care acum tu treci,
Să-nveți din tot ce moare cum să trăiești în veci!

După Rudyard Kipling, *Învață de la toate*

Evaluare

- I.
S – 2 cuvinte
B – 3-4 cuvinte
FB – 5-6 cuvinte

- II.
S – 5-6 acțiuni
B – 7-8 acțiuni
FB – 9-10 acțiuni

- III.
S – 2 cuvinte
B – 3-4 cuvinte
FB – 5-6 cuvinte

- IV.
S – o însușire
B – 2 însușiri
FB – 3 însușiri

I. Transcrie textul în caiet și completează spațiile libere:

1. Dumnezeu i-a *binecuvântat* pe primii oameni să crească și să se, pentru a Pământul.
2. Pentru darul vieții, oamenii trebuie să-I lui Dumnezeu.
3. Omul este alcătuit din și
(*binecuvântat, înmulțească, mulțumească, trup, stăpâni, suflet*)

II. Grupează pe două coloane acțiunile care arată cum ai grijă de trup, respectiv de suflet:

fac fapte bune, mă odihnesc, mănânc sănătos, mă rog, citesc, învăț, practic sport, mă feresc de pericole, îmi cer iertare, merg la biserică.

III. Transcrie poezia pe o fișă, apoi completează spațiile libere. Ajută-te de imaginile de mai jos.

Câte sunt pe cer
Câte *frunze* cresc și pier,
Câte sunt pe câmpii,
Și câți sunt în vii;
Câți mici sunt într-un râu,
Câte sunt de grâu
Câți fulgi cad iarna din nori,
De atâtea mii de ori
Doamne, Ție-Ți mulțumim,
Pentru toate, Te iubim!

IV. Descoperă în textul următor însușirile pozitive pe care le poți avea și tu. Scrie-le în caiet.

„Du-te, leneșule, la furnică și vezi munca ei și prinde minte! (...) Își pregătește de cu vară hrana ei. (...) Sau mergi la albină și vezi cât e de harnică și ce lucrare iscusită săvârșește. Munca ei o folosesc spre sănătate și regii și oamenii de rând. Ea e iubită și laudată de toți, deși e slabă în putere, dar e minunată cu iscusința.”

(Pildele lui Solomon 6, 6-8)

Domeniul
Dumnezeu Se face cunoscut omului
UNITATEA DE ÎNVĂȚARE
Ce înseamnă să fi creștin

Maica Domnului

- 1. Când un om devine creștin**
- 2. Persoanele din viața unui creștin**
- 3. Primirea iertării prin spovedanie**
- 4. Primirea lui Hristos prin Sfânta Împărtășanie**
- 5. Dumnezeu ocrotește și dă putere, pentru a face fapte bune**
- 6. Alegerea binelui în viață**

Lectură pentru suflet
Recapitulare. Evaluare

Când un om devine creștin

*Este un Domn,
o credință,
un botez,
Un Dumnezeu
și Tatăl tuturor.*
Efeseni 4, 5-6

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.”

Matei 28, 19

- **părinte spiritual** = naș, părinte care se ocupă de viața religioasă.
- **Sfântă Taină** = slujbă realizată de preot în mod văzut, prin care se primesc darurile Sfântului Duh în mod nevăzut.
- **viață duhovnicească** = viață religioasă, care ține de suflet.

— **B**unicule, povestește-ne despre minunata Împărăție a lui Dumnezeu și despre cei care locuiesc în ea.

— Hristos ne învață că, înainte de toate, cel care vrea să intre în Împărăția lui Dumnezeu trebuie să devină **ucenicul** Său, adică să-I urmeze învățăturile. Pentru aceasta el se botează prin afundarea de trei ori în apă sfințită în numele Sfintei Treimi: al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, și devine creștin. Prin **Sfânta Taină a Botezului**, sufletul ajunge curat, fără pată și plin de lumină. Copilul intră în marea familie a Bisericii, primește un nume și un **înger păzitor**. Nașii, care mărturisesc în numele copilului credința în Hristos, devin părinții săi spirituali și îl îndrumă cu dragoste în viață.

Odată cu botezul are loc și **Sfânta Taină a Mirungerii**, prin care se primesc darurile Sfântului Duh pentru a crește în viața duhovnicească. Astfel pregătit, noul creștin Îl primește pe Hristos în el prin **Sfânta Taină a Împărtășaniei**.

Prin aceste Sfinte Taine, ni se dăruiește puterea iubitoare a lui Dumnezeu, care ne luminează calea spre Împărăția Sa.

Să înțelegem textul

1. Cum devenim creștini?
2. Ce primim prin Sfânta Taină a Mirungerii?
3. Prin ce Sfântă Taină Îl primim pe Hristos în noi?

Să descoperim împreună

La începutul Bisericii, oamenii se botezau la orice vârstă, când îl descopereau pe Hristos. De exemplu, Sfântul Apostol Pavel se numea înainte Saul și a fost botezat când era adult.

1. Privește icoana de mai jos.
2. Cu ajutorul profesorului, identifică scenele care prezintă momente diferite din viața Sfântului Apostol Pavel.

Icoană cu scene din viața Sfântului Apostol Pavel

Îndemnuri pentru micul creștin

- Să prețuiești darurile Duhului Sfânt.
 - Să îți cinstești nașii.
 - Să te porți ca un creștin.
 - Să te împărtășești.
 - Să înveți cât mai multe despre credința ta.
 - Să-i cinstești pe sfinții tăi ocrotitori.
- Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

Sfântul și Marele Mir se prepară din ulei de măsline și vin, la care se adaugă 38 de esențe și plante aromatice. Acestea simbolizează mulțimea darurilor Duhului Sfânt.

Descoperă părțile trupului care se ung cu mir la Sfânta Taină a Mirungerii pentru:

1. a te gândi la Dumnezeu;
2. a vedea frumusețea creației;
3. a auzi cuvintele lui Dumnezeu;
4. a căuta mireasma sfințeniei;
5. a-L slăvi pe Dumnezeu și a spune adevărul;
6. a-L iubi pe Dumnezeu;
7. a face fapte bune;
8. a merge pe calea cea dreaptă.

Lectură

De ești naș, ai învățat
Crezul să îl spui curat?
Lumânare ai luat?
Pânză albă de-nfășat?

Copilul de botezat,
În cristelniță-afundat
Și de trei ori închinat,
Tu pe brațe l-ai purtat?

A primit un dar de sus
Numele când i s-a pus,
Te-ai făcut al lui părinte,
După Duh, spre cele sfinte.

De aceea, cu iubire,
Spre a Domnului mărire,
Să-l îndrumi întreaga viață
Și să-i dai bună povață.

Un strop de înțelepciune

A fi creștin este un mare dar și
o mare responsabilitate.

Să ne jucăm împreună

Citește poezia alăturată. Alege doi colegi și imaginează-ți una din următoarele situații:

1. Ești invitat la un botez în familie. Ce ai de făcut dacă ești naș?
2. Te duci la biserică cu un coleg de ziua lui onomastică, pentru a se închina sfântului al cărui nume îl poartă. Ce îi spui?

Să fim creativi

Activitate interdisciplinară

Persoanele care participă la Slujba Botezului primesc o invitație la acest eveniment. Se obișnuiește ca tuturor să li se ofere o cruciuliță, numită mărturie, ca simbol al prezenței lor la încreștinarea copilului.

1. Realizează o invitație la botez.
2. Confeționează o mărturie dintr-un material la alegere.

Să reținem

- Primele Sfinte Taine din viața creștinului sunt: Botezul, Mirungerea și Împărtășania.
- Prin Sfânta Taină a Botezului devenim creștini.
- Prin Sfânta Taină a Mirungerii primim darurile Sfântului Duh.
- Sfânta Împărtășanie este cea mai importantă Sfântă Taină, deoarece prin ea Îl primim pe Hristos în noi.

Persoanele din viața unui creștin

*Că unde sunt
doi sau trei,
adunați
în numele Meu,
acolo sunt și
Eu în mijlocul lor.*

Matei 18, 20

— **B**unicule, când m-am întâlnit cu nașii, mi-au povestit că la botezul meu au participat multe persoane.

— Da, dragul meu! Alături de **familie, preot și nași**, au mai fost prietenii apropiați și credincioși din parohie.

— Tu crezi că Dumnezeu are prieteni?

— Da, are foarte mulți. Îi vedem în chipurile îngerilor și ale sfinților care ajută întreaga lume. Dar cel mai aproape de Dumnezeu este **Maica Domnului**. Sfinții sunt mereu alături de noi prin rugăciunile lor către Dumnezeu. Fiecare om are, pe lângă **îngerul păzitor**, și câte un **sfânt ocrotitor**, pe care îl simte mai aproape. Poate i-a cerut ajutorul în momente grele sau poate îi poartă numele. Aceștia sunt prietenii nevăzuți pe care îi întâlnim în rugăciune.

Dragostea lor se revarsă și asupra prietenilor de joacă, de la școală și de la biserică, asupra părinților și rudelor noastre. Toți ne iubesc și ne ajută la nevoie. Iar semnele acestei iubiri se arată și prin darurile pe care le primim de la cei dragi sau pe care le oferim. Ei se află mereu alături de noi și îi purtăm în gândurile noastre.

Să înțelegem textul

1. Cine sunt persoanele care ne ocrotesc în mod nevăzut?
2. Cine sunt persoanele care ne ajută când avem nevoie?
3. Care sunt momentele din viața noastră în care ne întâlnim cu mulți prieteni?

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Domnul însă grăia cu Moise față către față, cum ar grăi cineva cu prietenul său.”

Ieșirea 33, 11

- **a săvârși** = a face.
- **chip** = înfățișare.
- **neprihănire** = puritate, curățenie.
- **parohie** = comunitate de credincioși din vecinătatea unei biserici.
- **smerenie** = virtute prin care omul recunoaște ajutorul lui Dumnezeu în toate realizările sale.

1. Privește imaginea și descoperă răspunsul la ghicitoare:

Sunt părinți sau totuși nu-s?
La botez când ni s-a pus
Numele, din cer, de sus,
Ei pe brațe ne-au adus.

Nași!

2. Pornind de la textele de mai jos, realizează un desen în care să reprezinți căminul tău:

🌸 „Toți suntem fiii unei mari familii”.

🌸 „Familia este o mică biserică” (Sfântul Ioan Gură de Aur).

3. Enumeră persoanele care fac parte din familia ta.

Să descoperim împreună

Din viața Sfântului Nicolae aflăm că s-a născut din părinți creștinoși, cu viața sfântă, Teofan și Nona. Fiind înstăriți, ei l-au dat la învățătură, episod descris în icoana de mai jos.

1. Cum sunt reprezentați Sfântul Nicolae și tatăl său?
2. Ce alte persoane importante din viața lui mai vezi în această icoană? Ce rol au ele în viața Sfântului Nicolae?
3. Sunt și în viața ta asemenea persoane importante? Dă exemple. Ce sfaturi ai primit de la acestea și ai reușit să le îndeplinești?

Sfântul Nicolae este dat la învățătură

Îndemnuri pentru micul creștin

- 🌸 Să-ți cinstești părinții.
- 🌸 Să-ți prețuiești prietenii.
- 🌸 Să te rogi îngerului păzitor.
- 🌸 Să dăruiești din puținul tău celor ce nu au.
- 🌸 Să te porți cuviincios cu toți cei din jur. Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

Să ne jucăm împreună

Sfântul Ierarh Nicolae, prăznuit în fiecare an la 6 decembrie, este cinstit ca ocrotitor al copiilor. Pentru că din viața sa există multe mărturii ale faptelor de milostenie pe care le făcea în mod discret, s-a păstrat tradiția ca în ajunul acestei sărbători copiii să așeze la ușă ghetuțele pentru ca sfântul să le umple cu daruri.

1. Citește versurile alăturate.
2. Alcătuieste o scrisoare în care să scrii cele mai importante daruri pe care ar trebui să i le cerem Sfântului Nicolae.

Să fim creativi

Activitate interdisciplinară

Pornind de la textele de mai jos:

„Limpede nu vezi decât cu inima. Ochii nu pot să pătrundă în miezul lucrurilor” (Antoine de Saint-Exupéry, *Micul prinț*).

O prietenie adevărată se întemeiază întotdeauna pe respect și reciprocitate.

1. Desenează o inimă mare de culoare roșie. Scrie pe aceasta numele persoanelor dragi din viața ta. Amintește-ți și de prietenii nevăzuți care te ocrotesc.
2. Realizează câteva inimioare albastre. Scrie pe fiecare numele unei persoane cu care dorești să te împrietenești.
3. Compune o invitație la prietenie pe care să o personalizezi cu un șnur împletit de tine din ață colorată.
4. Pune realizările tale în **portofoliu**.

Să reținem

- Persoanele care îl ocrotesc în mod nevăzut pe creștin sunt: Dumnezeu, Maica Domnului, sfinții și îngerii.
- Persoanele care îl ajută pe creștin sunt: părinții, nașii, preotul, prietenii, creștinii din parohie și orice om bun la suflet.
- Un prieten adevărat este un dar de la Dumnezeu.

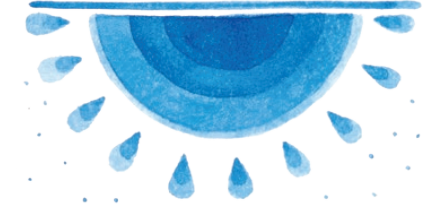
Lectură

Dragă Sfinte Nicolae,
Azi pun înaintea ta
Ghetele inimii mele,
Ca să le umpli pe ele
Cu daruri duhovnicești
Din cămările cerești:
Bucurie și răbdare,
Pace, milă și iertare,
Blândețe, neprihănire
Și, bine-nțeleș, iubire.
Și-aș mai vrea să-mi dăruiești,
Ca un milostiv ce ești,
Și smerenie, credință,
Nădejde și pocăință.

Dar de ce te-ncrunți așa?!
Crezi că nu vor încăpea?
Am uitat să-ți spun, se vede,
Că port 43 la ghete!

Scrisoare către Sfântul Nicolae,
din volumul
Poezii cu iz de filocalii,
Mănăstirea Diaconesti

Un strop de înțelepciune

„Atunci când faci un dar cuiva,
veselia feței tale să fie mai mare
decât darul pe care îl oferi.”

Sfântul Isaac Sirul

Primirea iertării prin spovedanie

*Fericiți aceia cărora
li s-au iertat fărădelegile
și ale căror păcate
li s-au acoperit!*
Romani 4, 7

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Luați Duh Sfânt; cărora veți
ierta păcatele, le vor fi iertate și
cărora le veți ține, vor fi ținute.”

Ioan 20, 22-23

Vocabular

- **duhovnic** = preot la care ne spovedim.
- **fărădelege** = greșeală față de aproapele.
- **păcat** = greșeală față de Dumnezeu.
- **pocăință** = părere de rău urmată de îndreptare.
- **spovedanie** = mărturisirea păcatelor.

— **D**ragii mei, de unde veniți așa bucuroși și luminoși?
— Venim de la biserică, ne-am spovedit! Bunicule, de ce când ne-am dus eram așa de emoționați și ni se părea greu?
— Ia gândiți-vă! Ce simțiți atunci când faceți greșeli, de exemplu, nu ascultați de părinți sau nu vă faceți temele?
— Ne este rușine că îi dezamăgim și îi întristăm.
— Și cum e mai bine? Să afle de la voi sau de la altcineva?
— De la noi, greșeala recunoscută este pe jumătate iertată!
— Așa este și cu Tatăl nostru ceresc. Păcatele sunt greșelile pe care le facem când nu-L ascultăm, nu ne rugăm și îi supărăm pe cei din jur. Atunci Se întristează, pentru că ne iubește și vrea să ne purtăm ca frații. Sufletul nostru înțelege tristețea Lui și ne simțim apăsăți. În bunătatea Sa nespusă, prin **Taina Sfintei Spovedanii**, Dumnezeu ne iartă toate păcatele. Trebuie doar să le mărturisim sincer părintelui duhovnic, să ne pară rău că le-am făcut și să dorim să ne îndreptăm. **Duhovnicul** ne dă **sfaturi** care ne apropie de Dumnezeu și ne feresc de greșeli, dacă le ascultăm. Iertarea aduce **împăcarea** cu Dumnezeu, cu toți cei din jur și cu noi înșine. De aceea ne simțim bucuroși și luminoși.

Să înțelegem textul

1. Ce este Taina Spovedaniei?
2. Cum ne spovedim?
3. Ce ne aduce iertarea?

Să descoperim împreună

În Sfânta Scriptură, prin multe pilde, Mântuitorul arată cum ne dăruiește iertarea Sa. El vorbește de păstorul care avea o sută de oi și a pierdut una dintre ele. Atunci le-a lăsat pe cele nouăzeci și nouă și s-a dus să o caute pe cea pierdută, găsind-o cu mare bucurie. Cu ajutorul textului alăturat și al icoanei de mai jos, răspunde la următoarele cerințe:

1. Cine poate fi oaia pierdută?
2. De ce s-a pierdut?
3. De ce o poartă Hristos pe umeri?

Păstorul cel bun

Indemnuri pentru micul creștin

- Să ierți din toată inima.
- Să te spovedești.
- Să asculți sfaturile duhovnicului.
- Să nu repeți aceleași greșeli.
- Să îți ceri iertare când ai supărat pe cineva.

Poți da și alte exemple? Alege trei indemnuri și notează-le în caiet.

„Care om dintre voi, având o sută de oi și pierzând din ele una, nu lasă pe cele nouăzeci și nouă în pustie și se duce după cea pierdută, până ce o găsește?

Și găsind-o, o pune pe umerii săi, bucurându-se;

Și sosind acasă, cheamă prietenii și vecinii, zicându-le: *Bucurați-vă cu mine, că am găsit oaia cea pierdută.*”

Luca 15, 4-6

Pilda este o povestire religioasă cu o învățătură pentru suflet.

• Caută pe internet Sfânta Scriptură. Citește alte pilde din Evanghelia după Luca, capitolul 15. Extrage din fiecare învățătură folositoare pentru tine.

Lectură

Dumnezeule-ndurate,
Iartă ale mele păcate
Și-mi ajută, pe-al Tău plac,
Altele să nu mai fac!

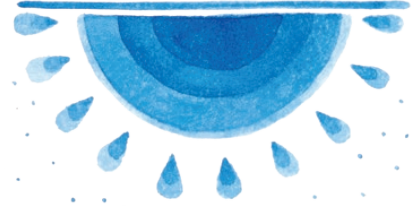
Să rămân fără de greș,
Cum e floarea de cireș,
Ca, din valea astei plângeri,
Să mă fac iubit de îngerii...

Dă-mi a darului Tău rouă
Ca să-ncep o viață nouă,
Să cânt pe-ale ei poteci:
„Slavă Tatălui în vecii!...”
Amin!

Vasile Militaru, *Rugăciune
pentru iertare*

Un strop de înțelepciune

„Mărturisirea faptelor rele
este începutul faptelor bune.”

Fericitul Augustin

Să ne jucăm împreună

Citește poezia alăturată. Alege doi colegi și interpretează una din următoarele situații:

1. Părinții doresc să înveți bine, dar ieri te-ai jucat prea mult și nu ai mai avut timp să-ți faci temele. Ce le spui părinților? Dar lui Dumnezeu, Care dorește să ascultăm de părinți?

2. Descrie cum te simți după ce ai fost iertat.

Să fim creativi

Activitate interdisciplinară

Pornind de la textele:

„Așa se face bucurie îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăiește” (Luca 15, 10).

Așa cum orice haină pe care o purtăm trebuie curățată, așa și haina sufletului nostru se va curăți mereu prin spovedanie.

1. Realizează un desen în care îngerii se bucură că haina sufletului tău după spovedanie este din nou luminoasă și frumoasă.

2. Pune desenhul în **portofoliu**.

Să reținem

Prin Taina Sfintei Spovedanii primim iertarea păcatelor.

Dumnezeu ne iartă toate păcatele mărturisite părintelui duhovnic.

Iertarea aduce împăcare cu Dumnezeu, cu toți cei din jur și cu noi înșine.

Duhovnicul mai este numit și păstor de suflete.

Primirea lui Hristos prin Sfânta Împărtășanie

*Paharul mântuirii
voi lua și numele
Domnului
voi chema.*

Psalmul 115, 4

— **B**unicule, duminica aceasta mergem la biserică să ne împărtășim și părintele ne-a spus să ne pregătim.

— Mă bucur foarte mult, dragii mei! În biserică, duminica și de sărbători are loc cea mai importantă slujbă. Precum este soarele între stele, așa este și Sfânta Liturghie între celelalte slujbe. În timpul acesteia are loc **Sfânta Împărtășanie**, instituită de către Mântuitorul la Cina cea de Taină. Îl primim pe Hristos în mod real prin pâinea și vinul sfințite. Mântuitorul ne **vindecă**, ne **unește** pe toți cu El și ne oferă **viața veșnică**.

— Și cum să ne pregătim pentru ceva atât de important?

— **Pregătirea** pentru împărtășanie este sufletească și trupească. Pentru suflet: ne spovedim, ne cerem iertare, ne împăcăm cu toată lumea, citim rugăciuni, iar pentru trup: ținem post, ne îngrijim și ne îmbrăcăm curat.

— Mergem să ne pregătim! Am aflat că unii copii vor veni și în costum popular, ca să-și arate bucuria că se împărtășesc. Biserica va fi în straie de sărbătoare!

Să înțelegem textul

1. Ce este Sfânta Liturghie?
2. Ce înseamnă Taina Sfintei Împărtășanii?
3. Cum ne pregătim pentru a ne împărtăși?

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Și luând pâinea, mulțumind, a frânt și le-a dat lor, zicând: *Acesta este Trupul Meu care se dă pentru voi; aceasta să faceți spre pomenirea Mea. Asemenea și paharul, după ce au cinat, zicând: Acest pahar este Legea cea nouă, întru Sângele Meu, care se varsă pentru voi.*”

Luca 22, 19-20

Vocabular

- **har** = puterea iubitoare a lui Dumnezeu.
- **instituit** = întemeiat.
- **straie** = haine.

Gânduri înainte de Sfânta Împărtășanie

Doamne, împărtășindu-mă voi deveni cu adevărat cel mai bogat om din lume, pentru că Tu însuși vei sălășlui înăuntrul meu. Doamne, știi că Tu îi îmbogățești pe toți cei care Te iubesc și împlinesc poruncile Tale.

Sfinte vase

1. Citește textul următor:

„Harul tainei Sfintei Împărtășanii doar atunci se face simțit, când sufletul celui care se împărtășește trăiește o stare de fericire și liniște” (Sfântul Serafim de Sarov).

2. Realizează o scurtă compunere în care să descrii cum te-ai simțit tu după Sfânta Împărtășanie.

Să descoperim împreună

La Cina cea de Taină, din Joia Mare, Mântuitorul Hristos i-a împărtășit pe Sfinții Apostoli. Citește rugăciunea alăturată și privește cu atenție icoana de mai jos, apoi răspunde la următoarele cerințe:

1. Cum i-a împărtășit Mântuitorul pe Sfinții Apostoli?
2. Pe Cine primim prin Sfânta Împărtășanie?
3. Ce binefaceri aduce această Sfântă Taină în viața ta?
4. În Săptămâna Mare, în fiecare seară, au loc în biserici slujbe speciale, numite denii. Participă împreună cu profesorul de religie sau cu părinții la slujba deniei din Joia Mare și observă toate momentele de la Cina cea de Taină.

Cina cea de Taină

Îndemnuri pentru micul creștin

- 🌸 Să participi la Sfânta Liturghie.
- 🌸 Să te porți cuviincios în biserică.
- 🌸 Să te împărtășești de mai multe ori pe an.
- 🌸 Să mulțumești Domnului pentru Sfânta Împărtășanie.
- 🌸 Să-ți chemi prietenii la biserică. Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

Să ne jucăm împreună

Alege doi colegi și oferă soluții următoarelor situații:

1. Mergi la biserică împreună cu un coleg care se împărtășește pentru prima dată. Învăț-l cum să se pregătească și cum să se comporte în biserică.

2. Ai doi prieteni foarte buni pe care vrei să-i inviți să meargă cu tine duminică la Sfânta Liturghie. Ce le povestești despre această slujbă?

Să fim creativi

Activitate interdisciplinară

Pornind de la textul:

„Și să-mi fie mie Împărtășania aceasta spre bucurie, spre să-nătate și spre veselie” (Rugăciunea Sfântului Chiril al Alexandriei).

1. Arată binefacerile Sfintei Împărtășanii în viața creștinului.

2. Desenează o viță-de-vie care să aibă în centrul ei numele Mântuitorului Hristos și pe ramuri numele celor dragi, alături de care dorești să te împărtășești. Te poți inspira din desenul alăturat.

3. Pune fișa în **portofoliu**.

Să reținem

- Sfânta Liturghie este cea mai importantă slujbă a Bisericii.
- Prin Sfânta Împărtășanie Îl primim pe Hristos.
- Pentru Sfânta Împărtășanie ne pregătim sufletește prin spovedanie și rugăciune.
- Sfânta Împărtășanie ne aduce iertare, bucurie, putere de a iubi, de a fi mai buni.

Lectură

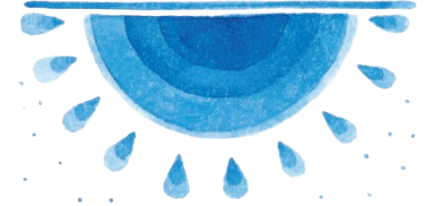
Hai să mergem împreună,
Pe Hristos să Îl slăvim
Și să luăm, din a Lui mână,
Darul Sfânt ce îl primim.

Bucurie și lumină,
Viață veșnică și har,
Azi, prin mila Sa divină,
Toate ni se dau în dar.

Pentru-această împărtășire
Și minune foarte mare,
Acum, plini de mulțumire,
Să-l aducem o cântare.

Un strop de înțelepciune

„Doamne, umple inima mea
de viață veșnică.”

Sfântul Isaac Sirul

Dumnezeu ocrotește și dă putere, pentru a face fapte bune

Toate le pot în Hristos, Cel care mă întărește.

Filipeni 4, 13

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Fără Mine nu puteți
face nimic.”

Ioan 15, 5

„Întru toate arată-te pe tine
pildă de fapte bune.”

Tit 2, 7

Vocabular

- **a întări în credință** = a face credința mai puternică.
- **încercări** = (aici) greutăți, dificultăți.
- **pildă** = (aici) exemplu, model.
- **talant** = monedă folosită în Antichitate.

— **B**unicule, astăzi am ajutat-o toată ziua pe mama la curățenie în casă, am șters praful, am aranjat cărțile în bibliotecă și am plantat semințe de flori. Nici nu știu de unde am avut atâta putere. Mama s-a bucurat foarte mult!

— Este minunat că ai putut face așa de multe lucruri. Dar nu ai fost singur, ci alături de Dumnezeu. **El ne dă puterea** de a lucra, de a alerga, de a cânta, de a vorbi, de a scrie, de a fi atenți, de a avea răbdare. Iar ție, astăzi, ți-a dat puterea de a o ajuta pe mama. Când faci **fapte bune**, te asemeni cu Dumnezeu și atunci El se bucură și îți dă **harul** Său.

Așa cum părinții se îngrijesc ca tu să crești frumos, tot așa și Tatăl nostru cerească ne ocrotește și poartă de grijă întregii creații. Când ești mic, ai nevoie de mult ajutor, dar pe măsură ce crești, îi poți ajuta și tu pe alții. Ajutorul dat altora este un mod minunat de **a urma pe Hristos**.

Uneori înțelegem imediat purtarea de grijă a lui Dumnezeu, dar alteori, când avem încercări, o vedem mult mai târziu. Greutățile ne învață răbdarea și ne întăresc în credință. Să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru toate!

Să înțelegem textul

1. Cine ne ocrotește și ne poartă de grijă?
2. Ce ne oferă Dumnezeu pentru a face fapte bune?
3. Ce simte inima noastră când ajutăm pe cineva?

Să descoperim împreună

Mântuitorul Hristos ne dă mai multe pilde în care arată cum împarte daruri oamenilor. Astfel, în Pilda talanților se vorbește despre un om care își cheamă slugile, le împarte averea sa și pleacă departe. Unuia îi dă cinci talanți, altuia doi și ultimului un talant, fiecăruia după puterea sa. La întoarcere află că primii doi au lucrat și au câștigat tot atât, iar ultimul a îngropat banul. Atunci stăpânul dă binecuvântarea sa celor ce au lucrat, iar de la cel leneș ia darul și îl dă celor care au muncit și au înmulțit talanții.

1. De ce Dumnezeu împarte darurile în mod diferit oamenilor?
2. De ce i se ia darul leneșului?
3. Prin ce fapte bune poți înmulți darul pe care l-ai primit de la Dumnezeu?

Pilda talanților

Îndemnuri pentru micul creștin

- Să mulțumești lui Dumnezeu pentru că te ocrotește.
- Să înveți pentru a-ți descoperi darurile.
- Să-ți folosești și să-ți înmulțești talentul.
- Să ceri ajutorul lui Dumnezeu pentru a face fapte bune.
- Să ai încredere în ajutorul Său. Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

„Și apropiindu-se cel care luase cinci talanți, a adus alți cinci talanți, zicând: *Doamne, cinci talanți mi-ai dat, iată alți cinci talanți am câștigat cu ei.* Zis-a lui stăpânul: *Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria Domnului tău.*”

Matei 25, 20-21

Talanți

1. Caută pe internet mai multe informații despre monedele folosite în vechime.

2. Vizitează împreună cu profesorul muzeul de istorie din localitate pentru a vedea cum arătau monedele vechi.

Lectură

Flămândului s-astâmpăr chinul
Voi frânge pâinea mea în două,
Voi fi curat precum e crinul
Scăldat în boabele de rouă.

Cu milă inima-mi va bate
Și voi iubi cu milă sfântă
Pe orîicare vietate
Ce-n lumea asta nu cuvântă.

Vasile Militaru, *Rugăciune*

Un strop de înțelepciune

„Fapta bună este pentru om
cunună.”

Proverb

Să ne jucăm împreună

Citește poezia alăturată. Interpretează alături de colegi una din următoarele situații, în care să îți arăți iubirea prin fapte:

1. O vecină în vârstă te roagă să-i cumperi pâine.
2. Colegul de bancă este bolnav și este la spital.
3. Este iarnă și vezi vrăbiuțe agitate prin zăpadă.

Să fim creativi

 Activitate interdisciplinară

1. Grupați-vă pe echipe. Pe parcursul unei săptămâni, desfășurați concursul *O faptă bună pe zi*.
2. Realizați un desen cu fiecare faptă săvârșită. Alcătuiți cu aceste desene *Cărticica faptelor bune*.
3. Amenajați cu aceste materiale o expoziție în școală.

Să reținem

- Dumnezeu poartă de grijă întregii creații.
- El ne dă puterea de a face fapte bune.
- Când faci fapte bune, te asemeni cu Dumnezeu.
- Să Îi mulțumim lui Dumnezeu pentru toate!

Alegerea binelui în viață

Mărire,
cinste și pace
oricui face binele.
Romani 2, 10

— **B**unicule, m-a necăjit mult astăzi un coleg la școală și am vrut să îl necăjesc și eu. Nu am știut dacă este bine sau nu, mi-a fost tare greu să aleg. Cum ne dăm seama dacă alegerea este bună sau nu?

— Toți facem multe alegeri în timpul unei zile. Unele sunt ușoare, cum ar fi ce mâncăm, altele sunt mai grele, ca aceea de care mi-ai povestit. Atunci **cerem ajutor** de la Dumnezeu și de la cei dragi, părinți și prieteni. De sfaturile lor este bine să **ascultăm**. Așa cum alegem un pom bun după roade, tot așa descoperim lucrul bun după roadele aduse în suflet. Fapta bună aduce în inimă **bucurie și pace**. Binele dă tuturor lucrurilor armonie.

Mântuitorul Hristos ne spune că atunci când facem o faptă bună din dragoste față de oameni, ne arătăm iubirea față de Dumnezeu. Mai mult decât atât, ne îndeamnă să răsplătim cu bine orice rău și să avem o inimă plină de bunătate și de iertare față de cei care ne-au supărat.

Să înmulțim binele din jur, făcând cu perseverență **fapte bune**, dăruind cu bucurie un zâmbet sau o îmbrățișare.

Să înțelegem textul

1. Căror persoane le putem cere un sfat la nevoie?
2. După ce recunoaștem o faptă bună?
3. Cum putem să înmulțim binele din jurul nostru?

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Întrebați de căile celor de demult, de calea cea bună și mergeți pe dânsa.”

Jeremia 6, 16

Vocabular

- **a necăji** = a supăra.
- **armonie** = frumusețe.
- **perseverență** = împlinirea cu răbdare și hotărâre a unei cerințe.

„Iată, stau la ușa
și bat; de va auzi
cineva glasul Meu
și va deschide ușa,
voi intra la el și voi
cina cu el și el cu
Mine.”

Apocalipsa 3, 20

Descoperă răspunsul la
ghicitoare. Alcătuieste un enunț.

Cu smerenie așteaptă
S-auzim și să-l deschidem
Liber-a inimii poartă,
Mâna, Lui să o întindem.

Mântuitorul

Să descoperim împreună

Ca semn al iubirii față de om, Dumnezeu i-a dăruit libertatea de a alege. În imagine este reprezentat Mântuitorul Hristos, care bate la ușa inimii noastre. El nu forțează ușa și ne lasă nouă libertatea de a alege: să Îi deschidem sau nu.

1. Privește imaginea de mai jos și citește textul alăturat.
2. Dă exemple de situații în care ți-ai deschis ușa inimii crezând în Hristos, primind Sfânta Împărtășanie și făcând fapte bune.

Îndemnuri pentru micul creștin

- Să te rogi lui Dumnezeu când nu știi ce să alegi.
 - Să ceri ajutorul celor dragi.
 - Să faci fapte bune.
 - Să alegi întotdeauna binele.
 - Să răspunzi cu bine la rău.
- Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

Să ne jucăm împreună

1. Citiți poezia alăturată. Alcătuiți echipe de câte opt membri. Așezați-vă în cerc. Confectionați un cub din carton, iar pe fiecare față scrieți următoarele cuvinte:

răutate, minciună, mândrie, lene, invidie, obraznicie.

2. Aruncați cubul de la unul la celălalt. Cel care îl prinde trebuie să rostească: „Dar eu aleg...” și să spună opusul cuvântului scris pe fața cubului, descoperit în poezie. El aruncă apoi cubul spre alt coleg.

Exemplu:

„Dar eu aleg să spun adevărul”.

Să fim creativi

1. Desenează conturul mâinii tale. Pe fiecare deget scrie câte un cuvânt, din cele de mai jos, care exprimă o alegere bună în viața ta de elev.

- atent
- leneș
- răzbnător
- blând
- iertător

- mânios
- neatent
- harnic
- morocănos
- bucuros

2. Pune desenul realizat în **portofoliu**.

Să reținem

Ca semn al iubirii față de om, Dumnezeu i-a dăruit libertatea de a alege între bine și rău.

Când avem alegeri mai greu de făcut, cerem ajutorul celor dragi din jur.

- Fapta bună aduce în inimă bucurie și pace.
- O inimă plină de bunătate iartă pe cei care i-au greșit.

Lectură

Am ales de-acu-nainte
Să fiu harnic și cuminte
Și s-aduc cinstire-n toate
Să fiu plin de bunătate.

Să las lauda deoparte,
Să devin smerit. Căci poate,
Adevărul dacă-l spun,
Am să merg pe drumul bun.

Prieteni, alegeți bine,
Și vă bucurați cu mine
De-a Domnului mângâiere,
Oricând faceți a Lui vrere.

Un strop de înțelepciune

„Bine faci, bine găsești.”

Proverb

Lectură pentru suflet

Sfinții Împărați Constantin și Elena

A fost odată un împărat care avea o singură fiică, pe nume Elena. O iubea foarte mult și avea grijă de ea, oferindu-i tot ce își putea dori o fată: rochii frumoase, bijuterii, dar și o învățătură și o educație aleasă.

Ar fi putut ajunge o prințesă răsfățată, dar ea se mulțumea cu puțin și păstra doar lucrurile de care avea cu adevărat nevoie. La vârsta de 20 de ani s-a căsătorit cu un tânăr general, pe nume Constanțiu. Fiului lor i-au pus numele de Constantin. Elena îl iubea

După Florina Jinga, *12 prințese și împărătese adevărate* nespuse de mult și se ruga lui Dumnezeu să-l ocrotească, să-i lumineze mintea și inima. Constantin creștea văzând cu ochii, moștenind de la tată hotărârea, iar de la mamă bunătatea, modestia și dorința de a învăța. În ziua în care a urcat pe tron, Constantin nu și-a uitat mama și a numit-o împărăteasă în fața tuturor, cinstindu-o așa cum merita. În ziua unei mari bătălii, cu o oștire dușmană foarte numeroasă, i-a apărut pe cer semnul Sfintei Cruci și cuvintele: **Prin acest semn vei învinge**. Constantin a învins, iar după această victorie minunată a dat libertate deplină Bisericii, devenind primul împărat creștin. Astfel s-au construit primele biserici în care credincioșii au putut să participe la sfintele slujbe, fără teama că vor fi pedepsiți.

Împărăteasa Elena a rămas un model de credință și dragoste creștinească, ajutând pe cei săraci și ridicând biserici. A călătorit la Ierusalim, unde a descoperit crucea pe care a fost răstignit Mântuitorul Hristos.

Viața Sfinților Împărați este o mărturie că alegerea binelui aduce ocrotire și putere de la Dumnezeu pentru a face fapte bune.

Să cunoaștem mai mult

1. Ce poți învăța din viața acestor Sfinți Împărați?
2. Prin ce fapte deosebite își arăta împărăteasa Elena dragostea față de Dumnezeu?
3. Împrumută de la bibliotecă volumul *12 prințese și împărătese adevărate*. Vei descoperi alte vieți minunate ale unor prințese și împărătese care au trăit în realitate.

Recapitulare

În acest capitol am învățat ce înseamnă să fii creștin: despre Sfânta Taină a Botezului, a Spovedaniei și a Împărtășaniei; despre alegerea binelui în viață și împlinirea faptelor bune, sub îndrumarea persoanelor dragi.

1. La Sfânta Taină a Botezului, copilul este afundat de trei ori în apa sfințită din cristelniță. Găsește persoana la care se referă acțiunea următoare:

- ☀ mărturisește credința în Hristos;
- ☀ botează copilul în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh;

- ☀ sfințește apa;

- ☀ este afundat de trei ori în apa sfințită.

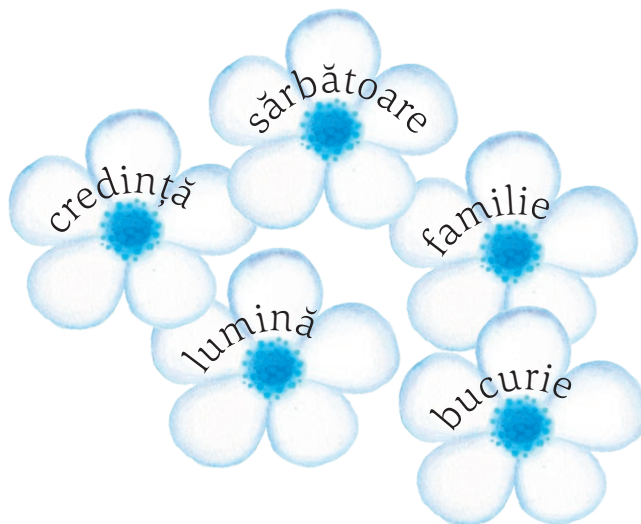
(preotul, Sfântul Duh, copilul, nașul)

2. Citește textul de mai jos și găsește situații asemănătoare în care poți face fapte bune, cu ajutorul lui Dumnezeu.

„Când un străin bate la ușă, milostenia îi deschide ușa ospitalității; odată intrat, îl întâmpină bucuria; odată primit, îl găzduiește omenia. Pe cel flămând îl hrănește bunătatea, pe cel deznădăjduit, îl călăuzește credința, iar pe cel tulburat, dragostea” (Sfântul Ambrozie al Milanului).

3. La botez, nașul este cel care împodobește lumânarea. Ajută-l să adauge la florile de mai jos și altele care arată pregătirea lui.

4. Citește versurile următoare.

- ☀ Descoperă sentimentele trăite după primirea Sfintei Împărtășanii:

Zâmbet, stropi de mulțumire,
Îți aduc cu bucurie,
Pentru marea Ta iubire
Că în dar mi Te-ai dat mie.

Aici la altarul sfânt,
Vine cerul pe pământ.
Din potir sfios primesc
Darul Sfânt, dumnezeiesc,

Și trăiesc la Liturghie
În a Ta Împărăție,
Fericirea de-a avea
Viața Ta-n inima mea.

- ☀ Realizează un desen care exprimă aceste sentimente. Adaugă-l în **portofoliu**.

Evaluare

- I.
S – 2-3 cuvinte
B – 4-5 cuvinte
FB – 6-8 cuvinte

- II.
S – 2-4 cuvinte
B – 5-7 cuvinte
FB – 8-10 cuvinte

- III.
S – o propoziție
B – 2 propoziții
FB – 3 propoziții

- IV.
S – un răspuns
B – 2 răspunsuri
FB – 3 răspunsuri

I. Transcrie textul pe o fișă, apoi completează spațiile libere:

1. Copilul se botează prin afundarea de trei ori în apă sfințită în numele și al..... și al..... și astfel devine creștin.
 2. Prin Sfânta Taină a, creștinii primesc Sfântului Duh.
 3. Creștinii primesc păcatelor prin Sfânta Taină a Spovedaniei.
 4. Prin Sfânta Taină a Împărtășaniei îl primim pe Domnul Iisus Hristos sub forma și a
- (darurile, vinului, Tatălui, iertarea, Sfântului Duh, Fiului, Mirungerii, pâinii)

II. Așază pe două coloane cuvintele care au legătură cu Taina Sfintei Spovedanii, respectiv cu Taina Sfintei Împărtășanii:

duhovnic, pâine, iertare, vin, păcat, sfat, Liturghie, unire, mărturisire, potir

III. Enumeră cinci persoane care te ocrotesc și te ajută în viață. Alcătuieste câte o propoziție pentru trei dintre ele, în care să arăți sentimentele tale față de acestea.

IV. Citește poezia și răspunde la următoarele cerințe:

Doamne, Tu, cu harul Tău,
Mă păzești de orice rău
Și-mi ajuți să-ți slujesc Ție,
Cu spor și cu bucurie.

Și pe alții de-i ajut,
Fapte bune am făcut,
Fie deci, spre slava Ta,
Orice faptă bună a mea.

1. Cui îi este adresată poezia?
2. De ce facem fapte bune?
3. Ce fel de sentimente descoperi?

Domeniul
Viața creștinului împreună cu semenii

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE

Viața împreună cu ceilalți

Icoana Deisis

1. Necesitatea de a spune mereu adevărul
2. Ascultarea și împlinirea sfaturilor bune
3. Blândețea și bunătatea în relație cu ceilalți
4. Importanța de a avea răbdare cu cei din jur
5. Respectul față de sine și față de ceilalți
6. Nevoia de efort pentru a obține rezultate

Lectură pentru suflet
Recapitulare. Evaluare

Necesitatea de a spune mereu adevărul

*Mila și adevărul să nu
te părească; (...)
scrie-le pe tabla inimii tale.*
Pildele lui Solomon 3, 3

Mântuitorul Hristos
în fața lui Pilat

„Eu sunt Calea,
Adevărul și Viața.”

Ioan 14, 6

„Oricine este din adevăr ascultă glasul Meu. Pilat l-a zis: Ce este adevărul?”

Ioan 18, 37-38

- **a minți** = a spune lucruri neadevărate.
- **consecință** = urmare.
- **Decalog** = cele zece porunci.
- **izolat** = respins, neacceptat.
- **semen** = aproapele.

— **B**unicule, când se simte cineva **fericit**?

— Dragii mei, dar ați învățat deja! Când face fapte bune, când dăruiește, când se roagă, când mărturisește adevărul. Mântuitorul ne-a învățat că iubirea, credința și adevărul sunt importante. Îți dau încredere în tine și în ceilalți. Când spui adevărul și ești sincer, chiar dacă ai greșit, ești mai puternic, mai curajos, mai liniștit. **Adevărul te face liber** și te scapă de frică.

Învățăm despre importanța adevărului în familie, la biserică și la școală. Pe părinți, duhovnic și profesori nu trebuie să-i mințim, ei pot găsi ușor soluții la problemele care ne frământă și ne pot îndruma când este nevoie.

Opusul adevărului este minciuna. Când minți, ești judecat greșit și nu mai poți fi liber. Prietenii și părinții își pierd încrederea în tine. Minciuna se naște când ne lăudăm prea mult, când facem doar ce vrem noi sau când dorim să ascundem o anumită faptă. Indiferent din ce motiv o folosim, ea ne îndepărtează de Dumnezeu și de semenii. De aceea a spune **adevărul este un mare dar**.

Să înțelegem textul

1. De ce trebuie să spunem adevărul?
2. Cine ne învață să spunem adevărul?
3. Care sunt consecințele minciunii?

Să descoperim împreună

Din Vechiul Testament știm că Dumnezeu i-a vorbit Prorocului Moise pe Muntele Sinai din Egipt. El i-a dat Tablele Legii după care urma să fie condus poporul evreu. Acestea conțineau zece porunci, numite și Decalog. Primele patru se referă la relația omului cu Dumnezeu, iar următoarele șase la relațiile dintre oameni. A noua poruncă ne îndeamnă să ne ferim de minciună: **Să nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui tău.**

Cu ajutorul profesorului, răspunde la următoarele întrebări:

1. Cum este reprezentat Prorocul Moise în imaginea alăturată?
2. De ce îi dă Dumnezeu Tablele Legii?
3. De ce este importantă această poruncă de a mărturisi mereu adevărul?

1. *Eu sunt Domnul
Dumnezeul tău (...) Să nu
ai alți dumnezei afară de
Mine.*
2. *Să nu-ți faci chip cioplit
și să i te închini lui.*
3. *Să nu iei numele Dom-
nului Dumnezeului tău
în deșert.*
4. *Adu-ți aminte de ziua
odihnei, ca să o sfințești.*

5. *Cinstește pe tatăl tău
și pe mama ta.*
6. *Să nu ucizi.*
7. *Să nu fii desfrânat.*
8. *Să nu furi.*
9. **Să nu mărturisești
strâmb împotriva
aproapelui tău.**
10. *Să nu râvnești la bu-
nurile aproapelui tău.*

Îeșirea 20, 2-17

Prorocul Moise
primește Tablele Legii

1. Împrumută de la bibliotecă o carte cu proverbe și zicători.
2. Transcrie în caiet două proverbe cunoscute despre adevăr și minciună.

Exemplu:

Minciuna are picioare scurte.

3. Realizează un desen inspirându-te din ghicitoarea de mai jos. Pune acest desen în **portofoliu**.

Un orb vede un iepure,
Un șchiop aleargă după el
Și un mut strigă
La un surd să-l prindă.

Minciuna

Îndemnuri pentru micul creștin

- Să spui mereu adevărul.
- Să fii curajos.
- Să te rogi când ți-e frică.
- Să înțelegi că orice problemă are soluții.
- Să gândești frumos.

Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

Lectura

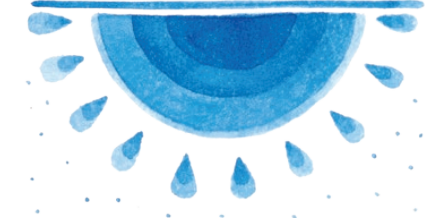
Am un nas așa de mare!
Mi-a crescut, de ce crezi oare?
C-am mințit câte un pic,
Tot zicând că nu-i nimic.

Dar n-a fost așa, se pare,
Și cu nasul la plimbare
Uite-acum cam toți mă știu,
Că sincer nu pot să fiu.

Și îmi zic că nu-i prea bine,
Vreau să fac ceva cu mine:
Să mă schimb și iar să spun
Adevărul drept și bun.

Un strop de înțelepciune

„Adevărul este întotdeauna același, minciuna trebuie născocită.”

Proverb

Să ne jucăm împreună

1. Citește poezia, privește imaginea alăturată și recunoaște povestea.
2. Lucrați în echipă. Confectionați din carton un nas mare. Așezați-vă în cerc. Pe rând, fiecare primește nasul și spune ceva despre propria persoană. Dacă un coleg consideră că nu este adevărat ce afirmi, atunci o să-ți pui nasul, indicând faptul că minți. Ca să îl poți da mai departe, trebuie să spui adevărul. Jocul continuă până când se închide cercul.

Să fim creativi

Activitate interdisciplinară

Pornind de la îndemnul:

„Fiii mei, să nu iubim cu vorba, numai din gură, ci cu fapta și cu adevărul” (I Ioan 3,18).

1. Desenează un trenuleț al adevărului, iar pe fiecare vagon scrie cuvinte care descriu starea celui care spune adevărul.
2. Construiește din carton o cutiuță în care să arunci bilețele cu minciunile pe care le spui cel mai des. Apoi închide cutia și promite că nu le mai spui niciodată.

Să reținem

- Adevărul este apreciat de Dumnezeu.
- Părinții, duhovnicul și profesorii ne pot ajuta să găsim întotdeauna soluții bune.
- Minciuna duce la pierderea încrederii între oameni.
- Rostirea adevărului te face puternic, liber și iubit.

Ascultarea și împlinirea sfaturilor bune

*Ascultă sfatul
și primește învățatura,
ca să fii înțelept
toată viața ta.*

Pildele lui Solomon 19, 20

Mântuitorul Hristos
la 12 ani la templu

— **B**unicule, am auzit astăzi un proverb: „Cine nu are bătrâni, să-și cumpere”. Noi ne bucurăm că te avem pe tine, că ne dai sfaturi și ne îndrumi mereu.

— Ce frumos este să gândești așa! **Ascultarea** este o mare **virtute**. Dumnezeu ne învață să alegem binele, părinții ne îndrumă cu dragoste, iar duhovnicul ne dă sfaturi folositoare pentru suflet. De ei este bine să ascultăm. Sfinții Părinți ne spun: „cine vrea să se mântuiască, cu întrebarea să călătorească”. Putem cere **sfaturi** și de la bunici, de la profesori, de la creștinii din parohie, de la toți cei care ne pot îndruma.

Mântuitorul Hristos este exemplul nostru. El a împlinit toate **poruncile** lui Dumnezeu, S-a supus Maicii Sale și a căutat de mic sfatul înțelepților, arătându-și prin aceasta smerenia. Să Îl urmăm și noi!

Dacă nu ascultăm, arătăm că suntem mândri, credem că noi știm mai bine totul și nu mai învățăm alte lucruri. Fără sfaturi bune putem să greșim. Cei înțelepți învață și din greșelile altora. Dăm dovadă de **smerenie** și de înțelepciune, dacă cerem sfaturi și le urmăm. Astfel, alegem binele și trăim frumos.

Să înțelegem textul

1. De ce și de la cine cerem sfaturi?
2. Ce se întâmplă dacă nu ascultăm?
3. Ce ne aduce împlinirea sfaturilor bune?

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Iar după trei zile L-au aflat în templu, șezând în mijlocul învățătorilor, ascultându-i și întrebându-i.”

Luca 2, 46

- **noian** = (aici) mulțime.
- **povață** = sfat.
- **supus** = ascultător.
- **virtute** = calitate.

„Ascultă, fiul meu,
învățătura tatălui
tău și nu lepăda în-
drumările maicii tale.”

Pildele
lui Solomon 1, 8

Sfântul Proroc Solomon

Prorocul Solomon a fost fiul regelui David. El a cerut de la Dumnezeu înțelepciune. În Sfânta Scriptură se găsesc trei cărți cu sfaturi și cugetări care îi aparțin.

1. Caută pe internet date istorice despre viața acestuia.

2. Extrage învățături din pildele lui Solomon folositoare pentru tine.

Să descoperim împreună

Sfântul Antonie cel Mare (†17 ianuarie) a căutat mereu să învețe de la alții, zicând: „Cei care nu au povățuitor cad ca frunzele”. Astfel, el a ascultat și a împlinit sfaturile bune, învățând de la fiecare persoană câte ceva: blândețea, răbdarea, atenția, pacea. El era smerit și ascultător față de toți și se ruga lui Dumnezeu neîncetat.

- 1.** Ce virtuți a căutat Sfântul Antonie?
- 2.** Cum a reușit să le obțină?
- 3.** Uneori, deși vrei, este greu să urmezi un sfat. Ce poți face pentru a reuși?

Sfântul Antonie cel Mare

Îndemnuri pentru micul creștin

- 🌸 Să împlinești poruncile lui Dumnezeu.
- 🌸 Să împlinești sfaturile părinților.
- 🌸 Să ceri și să urmezi sfaturile bune.
- 🌸 Să înveți din greșelile altora.
- 🌸 Să dai un sfat bun când ți se cere. Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

Să ne jucăm împreună

Citește poezia alăturată. Alege doi colegi și interpretează una din următoarele situații:

1. Mâine ai serbare și ai vrea să reciti frumos poezia. Părinții te îndeamnă să repeți, dar un prieten te cheamă la joacă. Gândește cu voce tare ce faci în această situație.
2. Un coleg pierde foarte mult timp cu jocurile pe calculator și a început să învețe din ce în ce mai puțin. Ce sfat îi dai?

Să fim creativi

Pornind de la textul:

Activitate interdisciplinară

„Păzește, fiule, povața tatălui tău și nu lepăda îndemnul mamei tale. Leagă-le la inima ta, pururea atârnă-le de gâtul tău. Ele te vor conduce când vei vrea să mergi. (...) Că povața este un sfetnic bun și legea o lumină, iar îndemnul care dau învățătură sunt calea vieții” (Pildele lui Solomon 6, 20-23).

1. Realizează o fișă pentru **portofoliu** cu un sfeșnic cu trei lumânări. Scrie pe lumina lor cele mai importante sfaturi pe care le-ai primit de la părinți.
2. Folosește cinci cerculețe de hârtie colorată. Scrie pe fiecare o povață pe care o prețuiești foarte mult. Înșiră-le pe un șnur. Oferă-le unui coleg care s-ar putea folosi de aceste sfaturi.

Să reținem

- Prin ascultarea de Dumnezeu mergem pe calea mântuirii.
- Prin împlinirea sfaturilor primite de la părinți, duhovnic, profesori învățăm să alegem binele.
- Neascultarea duce la mândrie și greșală.
- Prin ascultare dobândim o virtute prețioasă: smerenia.

Lectură

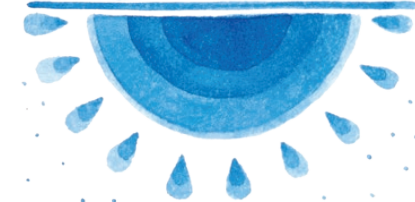
Vreau să știu ce drum s-a aleg,
Însă nu prea înțeleg
Cum așa noian de gânduri
Pot să-ncapă-n două rânduri.

Căci vreau binele să-l fac,
Dar vreau și să-mi fac pe plac,
Câte-n lună și în stele
Vreau să fie ale mele.

Să mă-mpac acum mă-nvață.
Dă-mi prietene, povață!
Și promit că, de primesc
Sfatul bun, îl împlinesc.

Un strop de înțelepciune

„Ascultarea este scara cea mai scurtă către cer.”

Sfântul Vasile cel Mare

Blândețea și bunătatea în relație cu ceilalți

*Că Tu, Doamne,
bun și blând ești
și mult-milostiv.*

Psalmul 85, 4

Mântuitorul Hristos vorbește mulțimilor

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Învățați-vă de la Mine că sunt blând și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre.”

Matei 11, 29

- **a spori** = a îmbogăți.
- **mângâiere** = alinare.
- **model** = exemplu de urmat.
- **temelie** = bază, fundament.

— **B**unicule, te rog să ne spui cum poți să fii așa de blând și de bun. Noi venim la tine cu multe întrebări, suntem gălăgioși, ne mai certăm, iar tu ne ierți de fiecare dată.

— Dragii mei, **bunătatea** și **blândețea** sunt semne ale **chipului lui Dumnezeu** din noi. Iar la temelia acestora stă dragostea. Omul însă le poate pierde sau le poate spori, după viața pe care o duce. Blândețea o pierdem când ne mâniem, iar bunătatea atunci când suntem egoiști și ne gândim doar la noi. Atunci când dăruim, când vorbim frumos, când avem un cuvânt de mângâiere, când prețuim tot ceea ce are viață, blândețea și bunătatea sporesc în inima noastră.

Când ne mâniem și suntem furioși, sufletul și chipul nostru se întunecă și provocăm supărare celor din jur. Ca să ne vindecăm de acestea este nevoie de iertare din toată inima.

Un om blând și bun primește fiecare întâmplare cu seninătate. El răspândește în jurul său frumusețe și pace.

Mântuitorul Hristos este un **model** viu de bunătate, blândețe și iertare.

Să înțelegem textul

1. Cum putem spori blândețea și bunătatea?
2. Care sunt consecințele lipsei de blândețe și bunătate?
3. Ce ne aduc blândețea, bunătatea și iertarea?

Să descoperim împreună

Mântuitorul Hristos a arătat blândețe, bunătate și iertare prin toate minunile și pildele Sale. El a vorbit mulțimilor, arătându-le cum Îl pot urma și care este calea care duce către fericire și către Împărăția lui Dumnezeu. În Pilda fiului risipitor ne vorbește despre dragostea iertătoare a lui Dumnezeu față de cei care greșesc și se îndreaptă.

Citește textele alăturate și răspunde la întrebări:

1. Ce dobândesc cei care sunt blânzi?
2. Cum putem arăta că suntem fiii lui Dumnezeu?
3. De ce este important să iertăm?

Pilda fiului risipitor

Îndemnuri pentru micul creștin

- Să fii blând cu toți cei din jur.
- Să fii bun cu toată lumea.
- Să ierți cu dragoste.
- Să nu te mânie.
- Să nu fii violent.

Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

„Feriți cei blânzi,
că aceia vor moșteni
pământul.”

Matei 5, 5

„Feriți făcătorii
de pace, că aceia fiii
lui Dumnezeu se vor
chema.”

Matei 5, 9

„Că de veți ierta
oamenilor greșelile
lor, ierta-va și vouă
Tatăl vostru Cel ce-
resc.”

Matei 6, 14

1. Împreună cu profesorul de religie, organizați o excursie la mănăstirile din zonă. Purtați un dialog cu un părinte duhovnicesc pe tema obținerii și păstrării blândeții.

2. Realizează un desen care să exprime legătura dintre blândețe și fericire. Pune desenul în **portofoliu**.

Lectură

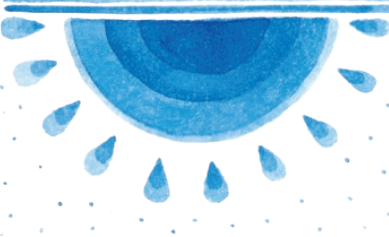
Să fii blând e lucru mare,
Și nu este-o întâmplare,
Ci strădanie și har,
Dat de Dumnezeu în dar.

Dacă mângâi cu-n cuvânt
Un alt om, devine blând,
Și așa, la rândul lui,
la din darul Domnului.

Iar din om în om, să vezi,
Domnului dacă ți crezi,
Mângâiere-n lumea toată
Se revarsă deodată.

Un strop de înțelepciune

„Prin blândețe și bunătate veți
câștiga inimile oamenilor.”

Sfântul Ioan Gură de Aur

Să ne jucăm împreună

Citește poezia alăturată și gândește-te cât de bine te simți atunci când cineva vorbește blând cu tine și îți spune cuvinte frumoase. Cum ai putea să faci și pe altcineva să se simtă la fel de bine?

1. Lucrați pe echipe. Fiecare copil alcătuiește o listă de cuvinte prietenoase.
2. Schimbați aceste liste între voi.
3. Folosiți-le cât mai des cu toți cei din jur.

Să fim creativi

Activitate interdisciplinară

Pornind de la textele:

- „Cuvintele frumoase sunt un fagure de miere, dulceată pentru suflet și tămăduire pentru oase” (Pildele lui Solomon 16, 24).
- „Un răspuns blând domolește mânia, un cuvânt aspru atâță mânia” (Pildele lui Solomon 15, 1).

1. Realizează un desen în care să reprezinți un chip blând și bun.
2. Ce culori poți folosi pentru a reprezenta blândețea?
3. Mergi în parc și observă gesturi de blândețe ale trecătorilor față de ceea ce îi înconjoară. Poți face și tu asemenea gesturi?

Să reținem

- Blândețea, bunătatea și iertarea sunt semne ale chipului lui Dumnezeu din om.
- Ne vindecăm de mânie și furie prin iertare.
- Un om blând și bun este un om frumos.
- Mântuitorul Hristos este un model viu de bunătate, blândețe și iertare.

Importanța de a avea răbdare cu cei din jur

Îndurat și milostiv
este Domnul,
îndelung-răbdător
și mult-milostiv.
Psalmul 102, 8

Pilda semănătorului

— Copii, astăzi ați avut multe teme pentru școală. Mai aveți nevoie de ajutor la ceva?

— Mulțumim, bunicule, am terminat! Nici nu știm cum ai avut atâta răbdare cu noi.

— Dragii mei, este un mare dar să poți avea mereu răbdarea în suflet. Ea izvorăște din dragostea și nădejdea în Dumnezeu, iar noi o putem păstra dacă suntem iubitori cu semenii noștri, **iertători, înțelegători și blânzi**. Atunci când ești nerăbdător și celelalte virtuți încep să dispară, devii neiertător, mânios ori invidios. Cei nerăbdători nu se pot înțelege cu persoanele din jur și nu pot duce la bun sfârșit lucrul început.

Și voi aveți nevoie să învățați să aveți răbdare unii față de alții, după **modelul Mântuitorului**. El a semănat cuvintele și învățăturile Evangheliei în lume și în sufletele noastre și așteaptă cu răbdare să le împlinim. Să vă lumineze Dumnezeu să înțelegeți **valoarea răbdării** și să o puteți păstra cum se cuvine și atunci când vă este greu!

Să înțelegem textul

1. Cine este modelul nostru de răbdare?
2. Cum putem fi mereu răbdători?
3. Care sunt consecințele lipsei de răbdare?

„Cei ce, cu inimă curată și bună, aud cuvântul (lui Dumnezeu), îl păstrează și rodesc întru răbdare.”

Luca 8, 15

- **a se trufi** = a se mândri.
- **călugăr** = persoană care trăiește în mănăstire.
- **îndelung-răbdător** = care are multă răbdare.

„Dragostea îndelung rabdă; dragostea este binevoitoare (...) Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă.”

I Corinteni 13, 4, 7

1. Îndrumați de profesorul de religie, purtați o discuție pe tema răbdării în relațiile dintre oameni. Invitați părinții și preotul din parohie.

2. Alcătuieste o poveste pornind de la ghicitoarea de mai jos:

Iert o dată, înc-o dată,
Și aștept, că nu mi-e greu,
Vă întreb acum, pe dată,
Ce dar mi-a dat Dumnezeu?

Răbdarea

Să descoperim împreună

Sfânta Ipomoni (†13 martie) a trăit în secolul al XIII-lea, într-o perioadă grea pentru creștini. Ea fost o împărăteasă foarte credincioasă, înțeleaptă și curajoasă. A avut opt copii, pe care i-a educat cu dragoste și răbdare. Ultima parte a vieții a petrecut-o în mănăstire. Acolo, ea a purtat numele de Ipomoni, care înseamnă *Răbdare*.

Privește icoana, citește textul alăturat și răspunde la întrebări.

1. Cine este sfânta reprezentată și de ce a primit numele acesta?
2. Ce alte virtuți a mai avut?
3. Caută pe internet date despre viața acestei sfinte. Ce învățături poți folosi din viața ei?

Sfânta Ipomoni

Îndemnuri pentru micul creștin

- Să-L urmezi pe Hristos – model al răbdării.
 - Să ai dragoste față de Dumnezeu și față de semenii.
 - Să fii înțelegător cu toți cei din jur.
 - Să ai nădejde în Dumnezeu.
 - Să ai răbdare față de toți oamenii.
- Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

Să ne jucăm împreună

Joc de rol: Colegii îți pun răbdarea la încercare. Alcătuiți echipe de câte cinci elevi.

1. Stabiliți, pe echipe, câteva modalități de a nu vă pierde răbdarea când sunteți provocați.
2. Alegeți un lider de grup. Împărtășiți-vă soluțiile la care v-ați gândit. Cele mai frumoase soluții vor fi mimate pe echipe.
3. Îndrumați de profesorul de religie, descoperiți înțelesul din poezia alăturată.

Să fim creativi

Pornind de la textele:

Activitate interdisciplinară

- „Cu răbdarea treci și marea, dar cu răul nici pârâul” (proverb).
- „Iar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețea, înfrânarea, curăția; împotriva unora ca acestea nu este lege” (Galateni 5, 22-23).

1. În șirul următor literele s-au amestecat. Unele cuvinte se regăsesc în textele de mai sus: *drasteago, înderecre, darearăb, cea-pa, dețebblân, crețădin, tareier*. Le poți descoperi?

2. Realizează din hârtie o bărcuță. Scrie pe ea cuvintele alese. Confeționează un catarg. Scrie pe pânza lui cele două cuvinte ră-mase. Oferă bărcuța părinților tăi, ca semn al recunoștinței față de răbdarea lor minunată și ca semn al virtuților care te călăuzesc pe marea vieții.

Să reținem

- Modelul nostru de răbdare este Mântuitorul Hristos.
- Răbdarea izvorăște din dragostea și nădejdea în Dumnezeu.
- Dacă ne pierdem răbdarea, pierdem și iertarea, blândețea sau înțelegerea.
- Fiind răbdători suntem mai aproape de Dumnezeu și de semenii noștri.

Lectură

Bunicul meu drag ne-a spus,
Când la dânsul am ajuns,
Ce-nseamnă să ai răbdare
Și să fii plin de-ascultare.

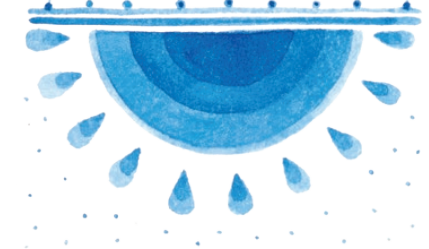
Răbdarea ne dă putere
Și ne-aduce mângâiere,
Atunci când toți ceilalți vor
Să facem multe cu zor.

Noi însă am învățat,
De când toți am fost în sat,
Că graba nu-i deloc bună
Și ne-ndreaptă spre furtună.

Dumnezeu ne-a așezat
Și ne-a binecuvântat
Într-o lume-n care noi
Să fim răbdători cu voi.

Un strop de înțelepciune

„Cel răbdător poate păstra cu adevărat pacea.”

Sfântul Efrem Sirul

Respectul față de sine și față de ceilalți

*Toate câte voiți
să vă faceți vouă oamenii,
asemenea și voi faceți lor.*

Matei 7, 12

Mântuitorul Hristos
spală picioarele ucenicilor

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Cinstește pe tatăl tău
și pe mama ta.”

Ieșirea 20, 12

„Să iubești pe aproapele
tău ca pe tine însuși.”

Marcu 12, 31

- **mâhnire** = întristare, supărare, îndurerare.
- **politicos** = bine crescut.
- **punctual** = care respectă termenul sau momentul fixat.

— **B**unicule, azi în autobuz am oferit locul unor doamne în vârstă. Ne-au zâmbit, ne-au mulțumit și ne-au spus că este mare lucru că avem respect. Așa este?

— Da, dragii mei. Respectul înseamnă **prețuirea** pe care o simțim și **cinstirea** pe care o arătăm celor din jur. Suntem datori să îi respectăm pe toți oamenii: părinți, profesori, preoți, colegi, pe cei în vârstă, dar și pe cei mici, pentru că fiecare poartă în el chipul lui Dumnezeu. Mântuitorul ne-a dat pildă de cinstire atunci când a spălat, smerit, picioarele ucenicilor săi, după regulile de politețe din acele vremuri.

Dacă avem respect, facem dovada **smereniei și iubirii** față de aproapele, prin care ajungem la iubirea de Dumnezeu. Altfel, prin lipsa de respect, arătăm că suntem mândri, îl întristăm pe Dumnezeu și pe cei din jur. Aceștia nu se vor simți bine în prezența noastră, vor fi neînțelegeri și mâhnire.

Arătăm respect fiind darnici, politicoși, punctuali, apreciind munca și părerile altora. Pe noi ne respectăm, dacă avem mereu sufletul curat și trupul îngrijit. **Respectul față de sine este temelia respectului față de ceilalți.**

Să înțelegem textul

1. Ce este respectul?
2. Cum ne manifestăm respectul?
3. Ce se întâmplă dacă nu avem respect?

Să descoperim împreună

Sfinții Apostoli Petru și Pavel (†29 iunie) s-au cunoscut la Ierusalim în anul 50. Deși au avut opinii diferite în legătură cu răspândirea creștinismului, ei au dat dovadă de respect și de iubire unul față de celălalt.

Citește textele alăturate, privește icoana Sfinților Apostoli Petru și Pavel și răspunde la întrebări:

1. Cum își arătau respectul unul față de celălalt?
2. Prin ce gesturi și cuvinte poți tu să îți arăți respectul față de părinți, profesori și prieteni?

Sfinții Apostoli Petru și Pavel

Îndemnuri pentru micul creștin

- Să fii respectuos.
 - Să fii punctual.
 - Să vorbești politicos.
 - Să respecti opiniile altora.
 - Să-ți păstrezi sufletul curat și trupul îngrijit.
- Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

„Dați tuturor cinste, iubiți frația.”

I Petru 2, 17

„În iubire frățescă, unii pe alții iubiți-vă; în cinste, unii altora dați-vă întâietate.”

Romani 12, 10

Sinaxarul este o carte în care sunt prezentate, pe scurt, viețile sfinților.

1. Împreună cu profesorul de religie, citiți sinaxarul despre viața Sfinților Apostoli. Identificați câteva manifestări ale respectului față de Dumnezeu și față de semenii. Cum ați putea să le aplicați în viața voastră?

2. Transcrie în caiet ghicitoarea de mai jos.

Sfinții tăi s-au întâlnit
Și au dat îmbrățișare
Chipului Tău zugrăvit
În inimi. Ce este oare?

Respectul

Lectură

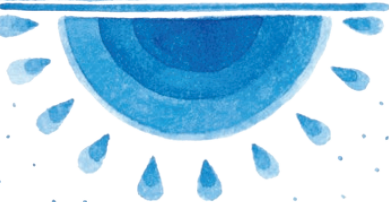
Dimineața plec grăbit,
Dar în prag mai stau un pic
Și salut cald, cu plăcere:
V-am lăsat! La revedere!

Iar spre seară, vin acasă
Și-i salut pe toți la masă,
Ne rugăm și mulțumim
Pentru tot ce-n dar primim.

Și așa, câte puțin,
Slăvesc al Tău chip divin,
Așezat în fiecare,
După dragostea Ta mare.

Un strop de înțelepciune

Respectă și vei fi respectat!

Să ne jucăm împreună

Citește poezia alăturată. Alege doi colegi și joacă una din următoarele situații:

1. Unul dintre colegi arată lipsă de respect. Celălalt va trebui să-i corecteze comportamentul folosind: „te rog”, „mulțumesc”, „scuză-mă”.

2. De obicei luați masa de seară împreună, în familie. Dar ai venit de la joacă și îți este foame. Masa este gata peste jumătate de oră. Spune cu voce tare ce gânduri ai.

Să fim creativi

Activitate interdisciplinară

Pornind de la textul:

„Ia seama, fiul meu, în toate lucrările tale și fii bine crescut în toată purtarea ta!” (Cartea lui Tobit 4, 14).

1. Realizează din hârtie colorată o floare. Scrie în centru numele tău și pe fiecare petală cuvintele sau gesturile prin care îți arăți respectul față de o persoană feminină: mama, bunica, o colegă, o profesoară. Oferă-i această floare.

2. Desenează-ți mâna. Scrie în centru numele tău și pe fiecare deget cuvintele sau gesturile prin care îți arăți respectul față de o persoană masculină: tata, bunicul, un coleg, un profesor, părintele duhovnic. Oferă-i această strângere de mână.

Să reținem

Dumnezeu ne învață să avem respect față de ceilalți și față de noi înșine.

Prin respect arătăm iubire față de aproapele și față de Dumnezeu.

Ne respectăm pe noi înșine prin suflet curat și trup îngrijit.

Respectul față de sine este temelia respectului față de ceilalți.

Nevoia de efort pentru a obține rezultate

*Tatăl Meu până acum lucrează;
și Eu lucrez.*
Ioan 5, 17

— **B**unicule, mai e puțin și vine vacanța, am cam obosit să tot mergem la școală și să învățăm.

— Vă cred, dragii mei, dar este important să înțelegeți că aveți nevoie de **efortul de a învăța** puțin câte puțin, în fiecare zi, fie la școală, fie acasă. **Munca** vă luminează mintea, vă îmbogățește cunoașterea și dobândiți **virtuți** precum răbdarea, ascultarea, respectul, hărnicia, perseverența. Prin muncă devenim creatori și dăm valoare timpului. Învățăm valoarea muncii din familie, fie observând lucrarea părinților, fie participând și noi la ea. Dumnezeu a rânduit șase zile de muncă și una de odihnă. De aceea, fără efort, nu ne putem bucura de pauză.

Roadele învățaturii pot veni imediat prin rezultatele de la școală sau, mai târziu, prin împlinirea în muncă. Dacă munca îl sfințește pe om, lenea nu îl lasă să facă fapte bune pentru aproapele. **Omul harnic aduce bucurie** celor din jur.

Să înțelegem textul

1. Ce înseamnă munca la vârsta copilăriei?
2. De ce este important efortul de a munci și de a învăța?
3. Ce virtuți dobândim prin muncă?

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Și a luat Domnul Dumnezeu pe omul pe care-l făcuse și l-a pus în grădina cea din Eden, ca s-o lucreze și s-o păzească.”

Facerea 2, 15

„S-a odihnit de toate lucrurile Sale, pe care le-a făcut.”

Facerea 2, 2

- **Eden** = Rai.
- **efort** = muncă, acțiune, străduință.
- **ierarh** = conducător al Bisericii.
- **sânguință** = râvnă, zel.

Sfântul Antim Ivireanul

„Dacă avem slujbă,
să stăruim în slujbă;
dacă unul învață, să
se sârguiască în în-
vățatură.”

Romani 12, 7

1. Caută pe internet alte pro-
verbe despre muncă. Transcrie
în caiet două dintre ele.

2. Vizionează prezentarea Mă-
năstirii Antim din București. Ușile
de la intrare au fost sculptate cu
multă măiestrie chiar de către
Sfântul Antim.

Să descoperim împreună

Sfântul Antim Ivireanul (†27 septembrie) s-a născut în Iviria (Georgia de astăzi) și a ajuns ierarh în Țara Românească în anul 1708. Din copilărie a avut un mare respect pentru învățatură și pentru munca bine făcută. A învățat de tânăr multe limbi străine, caligrafia, sculptura, tipografia, arhitectura și a lucrat cu sârguință, lăsând o mare moștenire culturală.

Citește textul alăturat, privește icoana și răspunde, cu ajutorul profesorului, la întrebări:

1. Ce a învățat în copilărie Sfântul Antim?
2. Ce exemplu ne oferă acest sfânt?
3. Caută pe internet mai multe informații despre tipărirea cărților în perioada respectivă.

Îndemnuri pentru micul creștin

- Să prețuiești munca.
 - Să fii disciplinat.
 - Să fii harnic.
 - Să dai prin muncă valoare timpului.
 - Să respecti programul de odihnă.
- Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

Să ne jucăm împreună

Joc de rol: Citiți poezia alăturată. Alcătuiți echipe de câte patru elevi. Fiecare dintre voi a primit de la Dumnezeu un dar care îl face potrivit pentru o anumite meserie.

1. Mimați fiecare meseria prin care considerați că înmulțiți darurile primite de la Dumnezeu.
2. Ajutați-vă între voi să descoperiți dacă este potrivită pentru fiecare.

Să fim creativi

Activitate interdisciplinară

Pornind de la textele:

„Cea mai scumpă comoară pentru un om este munca” (Pildele lui Solomon 12, 27).

„Fiule! Din tinerețile tale alege învățătura și până la căruntețile tale vei afla înțelepciune” (Isus Sirah 6, 18).

1. Selectează cuvintele care arată cum poți deveni un om bogat și înțelept.
2. Confeționează o pasăre din hârtie. Scrie pe fiecare aripă unul dintre cuvinte. Dacă îi lipsește o aripă, poate zbura?

Să reținem

- ☀ Dumnezeu a dat omului puterea de a munci și a crea.
- ☀ Munca la vârsta copilăriei este învățarea și ajutorul dat părinților.
- ☀ Prin muncă devenim creatori și dăm valoare timpului.
- ☀ Învățătura și munca sunt căi de dobândire a virtuților.

Lectură

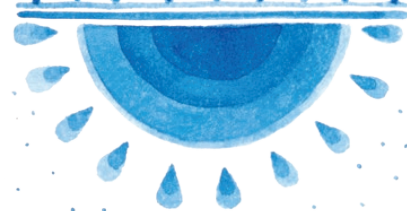
Am primit un dar de sus,
Și pe mână eu mi-am pus
O brățară minunată:
Meseria învățată.

Acum pot să înmulțesc
Darul Tatălui ceresc,
Și îmi place să muncesc,
Binele să-l împlinesc.

Și așa, dacă am spor,
Totul pare că-i ușor!
Nu mă mir de rezultate.
Slavă Domnului în toate!

Un strop de înțelepciune

„Învățătura este cea mai bună
avuție.”

Proverb

Lectură pentru suflet

Sfântul Macarie și strugurele

Sfântul Macarie (+19 ianuarie) a trăit în secolul al IV-lea în pustiul Egiptului. Ducea o viață curată și sfântă și era prețuit de toată lumea pentru bunătatea sa.

La începutul primelor secole, unii creștini, dorind să se apropie mai mult de Dumnezeu și să ducă o viață sfântă, se retrăgeau în singurătate în munți sau în deșert. Au fost numiți pustnici sau sihaștri. Locuințele lor se numeau chillii. În jurul acestor pustnici se adunau mulți ucenici, alcătuind astfel primele mănăstiri. Viața și învățăturile lor alcătuiesc cartea numită *Pateric*.

Într-o zi, la chilia Sfântului Macarie a venit un om și i-a adus un ciorchine mare de strugure frumoși și mirositori. A vrut să-i facă o bucurie, deoarece în deșert nu se găseseră plante, nici apă nu este îndeajuns. Sfântul a luat strugurele și a mulțumit pentru dragostea arătată. Apoi s-a dus să îl ofere altui pustnic, gândindu-se că acesta are mai multă nevoie decât el. Pustnicul, lăudând pe Dumnezeu pentru atâta bunătate, l-a trimis mai departe altuia. Și tot așa, după ce a înconjurat toate chiliile risipite în pustie, ciorchinele a ajuns din nou la Părintele Macarie.

Și mult s-a bucurat sfântul văzând atâta bunătate și dragoste, că nimeni nu s-a gândit la sine, ci fiecare s-a gândit la celălalt.

Rămas singur, părintele Macarie a luat strugurele, zicându-și: „De vreme ce nimeni nu a mâncat acest strugure, cum îl voi mânca eu?” Și, zicând acestea, a dus strugurele și l-a pus pe o piatră. O pasăre a venit și l-a luat, ducându-l lui pușorilor ei.

Să cunoaștem mai mult

Citește cu atenție fragmentele de mai sus.

1. Ce a făcut Sfântul Macarie cu darul primit?
2. Ce virtuți regăsești în această povestioară?
3. Explică următoarea expresie: „Dar din dar se face Rai”.
4. Împrumută de la bibliotecă *Patericul pentru copii*. Vei descoperi multe învățături de folos pentru suflet din viețile sfinților.

Recapitulare

În acest capitol am învățat despre importanța adevărului, a ascultării și a împlinirii faptelor bune. Am înțeles rolul blândeții, bunătății, răbdării și respectului în viața noastră. Este nevoie de un efort susținut pentru a rămâne mereu pe calea binelui.

1. Sfântul Ioan Scărarul a trăit în jurul secolului al VII-lea, pe Muntele Sinai (Egipt). A avut o viață curată și sfântă și era prețuit de către toată lumea pentru înțelepciunea și viața sa. El a scris o carte numită *Scara*, în care arată treptele virtuților pe care omul poate urca la Dumnezeu.

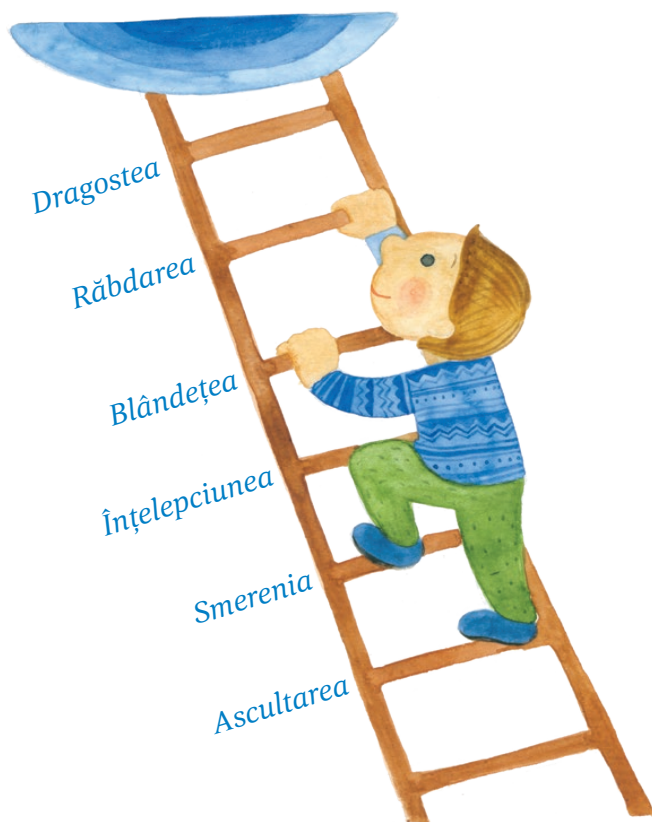
Privește imaginea alăturată, citește textele de mai jos și răspunde la întrebări.

⚙️ Blândețea este sprijinitoare a răbdării, poartă de intrare a dragostei.

⚙️ Din ascultare se naște smerenia, din smerenie înțelepciunea.

a. Identifică numele unor trepte din cele două texte date mai sus.

b. Enumeră numele treptelor studiate în această unitate de învățare.

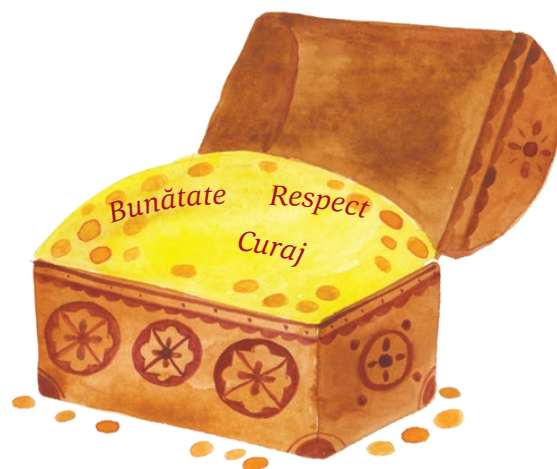

2. Citește poezia. Ilustrează printr-un desen o strofă la alegere. Pune desenul în portofoliu.

Spune-mi adevărul, frate!
Nu-i așa că de ascuți
De părinți, de cine poate
Să-ți dea sfat, că nu sunt mulți,
Ai câștig în bunătate,
În blândețe și răbdare?

Ești bogat și îți spun, frate,
Că ai o comoară mare.
Căci aduni, făcând doar bine,
Învățând, lucrând mereu,
Mult respect și pentru tine,
Dar și pentru Dumnezeu.

3. Realizează un proiect cu titlul: „Cum pot să fiu un copil mai bun”, plecând de la temele studiate în această unitate de învățare.

Evaluare

- I.
S – 2 răspunsuri
B – 3 răspunsuri
FB – 4 răspunsuri

- II.
S – 2-3 acțiuni
B – 4-6 acțiuni
FB – 7-8 acțiuni

- III.
S – 2 cuvinte
B – 3-4 cuvinte
FB – 6 cuvinte

- IV.
S – un răspuns
B – 2 răspunsuri
FB – 3 răspunsuri

I. Răspunde cu adevărat (A) sau fals (F):

1. Dacă Îl ascuți pe Dumnezeu și spui adevărul, părinții și cei din jur vor avea mereu încredere în tine.
2. Cu prietenii este nevoie să ai multă răbdare, însă nu trebuie să îi ierți dacă greșesc.
3. Mântuitorul Hristos este exemplul nostru de blândețe.
4. Poți să îi respecti pe ceilalți chiar dacă nu te respecti pe tine.

II. Grupează pe două coloane acțiunile care arată respectul, respectiv lipsa de respect:

sunt punctual, vorbesc urât, mulțumesc, vorbesc frumos, întârzii, îmi cer scuze, sunt dezordonat, arunc cu hârtii.

III. Transcrie pe o fișă, apoi completează spațiile libere folosind cuvintele de mai jos:

1. Mântuitorul a spus: *Eu sunt Calea, și Viața.*
2. Dovada iubirii față de părinți este
3. Fiți ca porumbeii și înțelepți ca șerpii.
4. Cu treci marea.
5. Omul harnic,,
De pâine nu duce dor.
6. Începe prin a te ca să fii respectat.

(muncitor, ascultarea, blânzi, respecta, Adevărul, răbdarea)

IV. Citește poezia și răspunde la următoarele întrebări:

Toată ziua mă zoresc
Și culeg din floare-n floare,
Pic cu pic, nectar ceresc,
Încălzit de mândrul soare.

Și așa, cu spor muncesc,
Nu degeaba sunt albină,
Lucrul meu îl împlinesc
Bucurându-mă-n lumină.

1. Ce sentiment este exprimat în poezie?
2. Cum lucrează albină?
3. Ce învățăm de la ea?

Domeniul
Mari sărbători creștine

Nașterea Domnului

Învierea Domnului

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE

Nașterea și Botezul Domnului

1. Nașterea Domnului
2. Botezul Domnului

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE

Învierea și Înălțarea Domnului

3. Învierea Domnului
4. Înălțarea Domnului

Lectură pentru suflet
Recapitulare. Evaluare

Nașterea Domnului

Slavă întru cei de sus
lui Dumnezeu și pe pământ pace,
între oameni bunăvoire!

Luca 2, 14

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Dar îngerul le-a zis: Nu vă temeți. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul. Că vi S-a născut azi Mântuitor, Care este Hristos Domnul.”

Luca 2, 10-11

- **ajun** = seara dinaintea unei sărbători.
- **a binevesti** = a aduce o veste bună.
- **staul** = adăpost pentru animale.
- **văzduh** = cer, aer.

Anul trecut am petrecut vacanța de Crăciun la bunicul nostru drag. În ajun, preotul din sat a mers din casă în casă cu icoana Nașterii Domnului, vestind venirea pe pământ a Fiului lui Dumnezeu. Astăzi, bunicul ne-a întrebat dacă ne amintim unde S-a născut Hristos.

— S-a născut la **Betleem**, într-un staul.

— Așa este! Sfânta Scriptură ne învață că Nașterea Sa a fost vestită de sfinții proroci și însoțită de semne minunate. Ei au arătat timpul și locul în care Se va naște Domnul din **Fecioara Maria** și multe alte semne și întâmplări din viața Sa, pentru a fi recunoscut de către oameni.

— Da, **steaua**! Anul trecut ne-ai confecționat o stea cu care să mergem la colindat în ajun!

— Vedeți, noi ne pregătim pentru Nașterea Domnului prin post, rugăciune, spovedanie, împărtășanie, dar și prin colinde. Acestea ne aduc aminte că **îngerii** cântau în văzduh și vesteau venirea Sa pe pământ, că **păstorii** I s-au închinat și cei trei magi I-au adus daruri. Și noi le oferim cadouri celor dragi. **Nașterea Domnului este darul lui Dumnezeu pentru om.**

Să înțelegem textul

1. Unde S-a născut Mântuitorul Hristos?
2. Cine a vestit Nașterea Domnului?
3. Cum ne pregătim pentru această mare sărbătoare?

Să descoperim împreună

Nașterea Domnului a fost anunțată în Sfânta Scriptură prin sfinții proroci. În icoana de mai jos sunt prezentați o parte dintre aceștia.

1. Citește prorocirile din coloana alăturată.
2. Identifică în icoană, cu ajutorul profesorului de religie, pe prorocul Isaia.
3. Explică de ce a fost importantă vestirea Nașterii Domnului pentru omenire.

Maica Domnului

Îndemnuri pentru micul creștin

- Să te pregătești pentru sărbătoarea Nașterii Domnului!
 - Să vestești Nașterea Sa prin colinde.
 - Să faci daruri celor din jur.
 - Să-ți ajuți părinții la pregătirile de Crăciun.
- Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

„Iată, Fecioara (...) va naște fiu și vor chema numele lui Emanuel.”

Isaia 7, 14

Emanuel înseamnă „cu noi este Dumnezeu”.

„Și tu, Betleeme (...) din tine va ieși Stăpânitor peste Israel, iar obârșia Lui este dintru început, din zilele veșniciei.”

Miheia 5, 1

1. Descoperă răspunsul la ghicitoarea de mai jos. Realizează un desen.

Domnul nostru S-a născut,
Sub un semn de sus făcut
Și privit cu așteptare
De trei magi. Ce este oare?

Steanu

2. Caută pe internet alte proroci despre Nașterea Domnului Hristos.
3. Mergi împreună cu familia la un concert de colinde pentru a vă bucura de frumusețea acestor cântări.
4. Invită preotul la serbarea școlii.

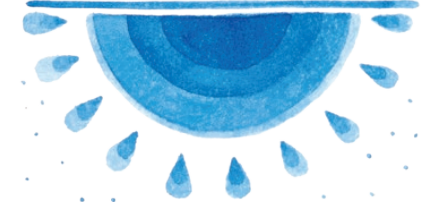
Lectură

Larg deschideți poarta
Sufletelor toate,
N-am venit să cerem,
Ci-am venit să dăm.

Dalbe și iar dalbe
Flori adevărate,
Ca și vestea bună
Ce o colindăm.

Un strop de înțelepciune

Fiul lui Dumnezeu S-a făcut Om pentru noi și pentru a noastră mântuire.

Să ne jucăm împreună

1. După modelul *Eu încep și tu continui*, roștiți pe rând câte un vers din colindul alăturat.
2. Discutați în echipă cum vă pregătiți pentru sărbătoarea Nașterii Domnului. Ce ați putea să oferiți pentru a aduce bucurie și celor care nu au?

Să fim creativi

Activitate interdisciplinară

De Crăciun primim și oferim cadouri. Această tradiție își are originea în darul pe care Dumnezeu ni l-a făcut prin Nașterea Fiului Său. Ne pregătim împodobind casele de sărbătoare. Așteptăm colindători și sub bradul plin de globulețe descoperim cadouri.

1. Desenează cadourile pe care ai dori să le primești.
2. Realizează o felicitare pe care să o dăruiești părinților tăi.
3. În cutia surprizelor de Crăciun poți să pui cinci cuvinte. Din exemplele următoare, alege-le pe cele potrivite pentru tine:
hărnicie, ascultare, dragoste, mulțumire, respect, recunoștință, atenție, bunătate, generozitate, sinceritate.

Să reținem

- Nașterea Domnului a fost vestită în Sfânta Scriptură prin multe profeții.
- Creștinii vestesc Nașterea lui Hristos prin colinde.
- Ne pregătim pentru această sărbătoare prin post, rugăciune, spovedanie, împărtășanie și daruri pentru cei dragi.
- Nașterea Domnului ne umple sufletele de bucurie, de aceea oferim celor dragi cadouri.

Botezul Domnului

Și după ce s-a botezat tot poporul, botezându-Se și Iisus și rugându-Se, s-a deschis cerul.

Luca 3, 21

A trecut sărbătoarea minunată a Nașterii Domnului și noi am rămas în continuare la bunicul nostru drag. Ne pregătim acum pentru Bobotează, când Mântuitorul Hristos a fost botezat de Sfântul Ioan în râul Iordan.

— Bunicule, de ce este atât de importantă această zi?

— În primul rând, pentru că atunci s-a arătat Sfânta Treime, adică a avut loc **Teofania**. Duhul Sfânt S-a coborât peste Mântuitorul Hristos, iar Tatăl L-a numit și descoperit tuturor ca Fiu al Său. Apoi, pentru că prin intrarea Domnului în apa Iordanului, **întreaga fire a apelor s-a sfințit**. Ca semn al importanței acestui moment, Iordanul și-a schimbat cursul. Și nu în ultimul rând, pentru că în fiecare an, de Bobotează, în biserici se face sfințirea mare a apei, apă numită **Agheasma Mare**. Aceasta are o putere deosebită și este folosită pentru a ne **sfinți** sufletele și trupurile, casele, școlile, pământurile, toate locurile în care trăim și muncim, întreaga natură. Ea se păstrează la loc de cinste și rămâne curată și proaspătă mulți ani, ca semn al prezenței darurilor Sfântului Duh.

Să înțelegem textul

1. Cine L-a botezat pe Mântuitorul Hristos?
2. De ce este importantă Boboteaza?
3. Ce este Agheasma Mare și cum trebuie să o păstrăm?

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Și S-a coborât Duhul Sfânt peste El, în chip trupesc, ca un porumbel, și s-a făcut glas din cer: *Tu ești Fiul Meu cel iubit, întru Tine am binevoit!*”

Luca 3, 22

- **agheasmă** = apă sfințită.
- **chip** = (aici) mod, fel.
- **fire** = natură, felul propriu de a fi.
- **Teofanie** = arătarea lui Dumnezeu în Treime.

Troparul Bobotezei

În Iordan botezându-Te Tu, Doamne, închinarea Treimii s-a arătat;

că glasul Părintelui a mărturisit Ție, Fiu iubit pe Tine numindu-Te;

și Duhul în chip de porumbel a adevărat înțărirea cuvântului.

Cel ce Te-ai arătat, Hristoase Dumnezeule, și lumea ai luminat, slavă Ție!

Troparul este o scurtă rugăciune care explică, într-o formă poetică, evenimentul sau viața unui sfânt prăznuit în acea zi.

🌸 Citește Troparul Bobotezei și prezintă evenimentul descris. Ajută-te și de icoana Botezului Domnului de la pagina 75.

Să descoperim împreună

De Bobotează se săvârșește slujba de sfințire a apei. Această apă sfințită se numește Agheasma Mare.

Privește cu atenție imaginea de mai jos și răspunde la următoarele întrebări:

1. Cine poate săvârși această slujbă?
2. Unde se săvârșește aceasta?
3. Cum are loc sfințirea apei?
4. Ai participat la o slujbă de sfințire a apei? Ce te-a impresionat cel mai mult?

Sfințirea apei de Bobotează

Îndemnuri pentru micul creștin

- 🌸 Să ne pregătim pentru această sărbătoare cu post și rugăciune.
- 🌸 Să cinștim cu se cuvine sărbătoarea Botezului Domnului!
- 🌸 Să bem Agheasma Mare după sfatul preotului.
- 🌸 Să păstrăm într-un vas curat agheasma. Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

Să ne jucăm împreună

Înainte de sărbătoarea Botezului Domnului, preotul sfințește casele credincioșilor cu agheasmă. Această tradiție se numește „Iordănit” sau „umblatul preotului cu botezul”. În Moldova, preotul este însoțit de copii, care merg din casă în casă și strigă de trei ori: „Chiraleisa!”. Ei primesc de la gazde mere, nuci, covrigi sau bani.

1. De ce merge preotul pe la casele credincioșilor în ajunul Bobotezei?
2. Citește versurile alăturate și descrie urarea făcută.
3. Ce tradiții cunoști din zona în care locuiești în legătură cu această sărbătoare?

Să fim creativi

În multe zone ale țării, există tradiția ca de Bobotează să fie tăiată în gheața din albia unui râu o cruce care este apoi împodobită cu flori și cetină. La această cruce se oficiază slujba de sfințire a apei.

1. Realizează din carton o cruce și împodobește-o cu flori.
2. Care este semnificația expresiei: „gerul Bobotezei”?

Să reținem

- 🌸 Din Sfânta Scriptură aflăm că Mântuitorul a fost botezat, de către Sfântul Ioan, în râul Iordan.
- 🌸 Boboteaza se mai numește și Teofanie, deoarece atunci S-a arătat Sfânta Treime.
- 🌸 Această sărbătoare este prăznuită în fiecare an la 6 ianuarie.

Lectură

Chiraleisa,
Spic de grâu
Până-n brâu,
Roade bune,
Mană-n grâne!

Termenul „chiraleisa” vine de la grecescul „Kyrie eleison” și înseamnă „Doamne miluiește”.

Cruce de gheață

Un strop de înțelepciune

„Mintea este concepută ca o icoană a Tatălui, cuvântul ca icoană a Fiului, iar suflarea ca icoană a Duhului Sfânt.”

Arhimandritul Sofronie,
Despre Sfânta Treime

Învierea Domnului

Hristos a înviat!

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Și înviind dimineața, în ziua cea dintâi a săptămânii (Duminică) El S-a arătat întâi Mariei Magdalena (...) Acea, mergând, a vestit pe cei ce fuseseră cu El.”

Marcu 16, 9-10

- **mironosiță** = femeie purtătoare de mir și miresme.
- **nemărginit** = fără limite, fără margini.

– **B**unicule, ce frumoasă este primăvara!

– Da, toți așteptăm acest anotimp al bucuriei, când întreaga natură revine la viață. Ne bucurăm de **cea mai mare sărbătoare a creștinilor**, Învierea Domnului, prin care ne întâlnim cu Mântuitorul Hristos.

Din Sfânta Scriptură aflăm că Învierea Domnului a fost vestită de îngeri femeilor mironosițe, care au stat mereu alături de Hristos. Acestea au împărtășit și Sfinților Apostoli marea bucurie. Vestea cea bună a fost dusă la toate popoarele. Cu toții așteptăm sărbătoarea Învierii, în care simțim iubirea nemărginită a lui Dumnezeu revărsată asupra noastră.

Pentru această sărbătoare, **ne pregătim** sufletește prin post, rugăciune, fapte bune, ne spovedim și ne împărtășim. Între Florii și Paști mergem la slujbele de seară, numite Denii.

În noaptea de Înviere ducem la biserică ouă roșii, pască și alte daruri pentru a fi sfințite, luăm **lumină** și participăm la **Sfânta Liturghie**. Timp de 40 de zile, până la Înălțarea Domnului, ne salutăm cu *Hristos a înviat! Adevărat a înviat!* Învierea lui Hristos ne-a dăruit tuturor **viață veșnică!**

Să înțelegem textul

1. Care este cea mai mare sărbătoare pentru creștini?
2. Cui au vestit îngerii Învierea Domnului?
3. Cum ne pregătim pentru Sfintele Paști?

Să descoperim împreună

Privește icoana de mai jos și citește textele alăturate. Cu ajutorul profesorului de religie, răspunde la întrebări:

1. Ce le spune Mântuitorul mironosițelor?
2. Cum îi salută Hristos pe Sfinții Apostoli?

Femeile mironosițe la mormântul Domnului Iisus Hristos

Îndemnuri pentru micul creștin

- Să întâmpini cu bucurie ziua Învierii.
 - Să te pregătești pentru această mare sărbătoare.
 - Să participi la Sfânta Liturghie în noaptea de Sfintele Paști.
 - Să păstrezi în suflet Lumina Învierii.
 - Să vestești și tu că *Hristos a înviat!*
- Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

„Dar când mergeau ele să vestească ucenicilor, iată Iisus le-a întâmpinat, zicând: *Bucurați-vă!* Iar ele, apropiindu-se, au cuprins picioarele Lui și I s-au închinat. Atunci Iisus le-a zis: *Nu vă temeți. Duceți-vă și vestiți fraților Mei, ca să meargă în Galileea, și acolo Mă vor vedea.*”

Matei 28, 9-10

„Și a venit Iisus, ușile fiind încuiate, și a stat în mijloc și a zis: *Pace vouă!*”

Ioan 20, 26

1. Vizionează documentarul despre Lumina de la Ierusalim.
2. Găsește legătura dintre această minune și Învierea Domnului.

E a Domnului minune
Ce-a uimit întreaga lume
Și-a adus cu ea, prin har,
Viața veșnică în dar.

Învierea

Lectură

Mulțumescu-Ți, Doamne Sfinte,
Că ești al nostru părinte
Și ne-nveți ce e iubirea
Luminându-ne menirea.

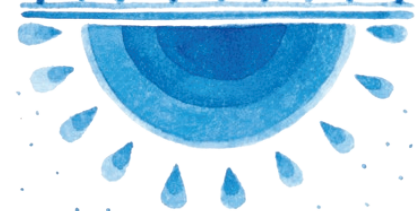
Învierea Ta ne-arată
Câtă dragoste îndreaptă
Dumnezeu întregii lumi
Spre a deveni mai buni.

Îngeri, sfinți, părinți, bunici
Ne-nvață pe toți, de mici,
Că Dumnezeu e iubire
Și ne-aduce fericire.

Lumina Ta este sfântă,
Pe copii ea îi încântă.
Sufletul meu o primește,
Lumea-ntreagă mântuiește.

Un strop de înțelepciune

„Înviat-a Hristos și viața stă-
pânește!”

Sfântul Ioan Gură de Aur

Să ne jucăm împreună

Doi prieteni vin la tine în vizită înainte de Sfintele Paști.

1. Discutați între voi cum vă pregătiți pentru această mare sărbătoare.
2. Cu ce virtute din poezia alăturată puteți împodobi lumina Învierii?
3. Căutați pe internet informații despre tradiții și obiceiuri de Sfintele Paști. Implicați-vă în pregătirile familiei pentru această sărbătoare.

Să fim creativi

1. Confectionează din carton sau hârtie forme ovale de ouă. Pe fiecare scrie un cuvânt din șirul de mai jos, care arată ce îți aduce în suflet Învierea Mântuitorului:

bucurie, fericire, lumină, frumusețe, seninătate, răbdare, iubire, înțelegere, iertare.

2. Dăruiește colegilor tăi câte un ou realizat de tine.

Să reținem

- Învierea Domnului este cea mai mare sărbătoare creștină.
- Sfânta Scriptură ne vorbește despre Învierea Domnului.
- Pentru Sfintele Paști ne pregătim prin post, rugăciune, fapte bune, ne spovedim și ne împărtășim.
- Învierea lui Hristos ne-a dăruit tuturor viață veșnică.

Înălțarea Domnului

Hristos S-a înălțat!

— **Hristos S-a înălțat**, bunicule!

— Adevărat S-a înălțat! Mă bucur că ați știut că astăzi sărbătorim Înălțarea Domnului la cer. Ne salutăm astfel, timp de 10 zile, până la Rusalii. Atunci s-a împlinit promisiunea Mântuitorului, care le-a spus ucenicilor că nu-i va lăsa singuri, ci le va trimite un Mângâietor, pe Duhul Sfânt.

Sfânta Scriptură ne învață că, după ce Hristos a înviat, **S-a arătat multor oameni**, în diferite împrejurări. Iar după 40 de zile, Mântuitorul i-a binecuvântat pe Sfinții Apostoli pe Muntele Măslinilor și apoi **S-a înălțat lângă Dumnezeu Tatăl**, șezând de-a dreapta Sa.

Creștinii sărbătoresc Înălțarea Domnului în a șasea joi după Înviere. Tot în această zi, Biserica Ortodoxă Română sărbătorește și **Ziua Eroilor**. Astfel, Biserica noastră îi cinstește, prin slujbe deosebite, pe cei care ne-au apărat țara și credința, chiar cu prețul vieții lor.

Să le mulțumim și să nu-i uităm niciodată!

Să înțelegem textul

1. Cum se salută creștinii de la Înălțare până la Rusalii?
2. Când a avut loc Înălțarea Domnului la cer?
3. Pe cine mai cinstește Biserica noastră tot în această zi?

*Sfânta Scriptură
ne învață*

„Domnul Iisus, după ce a vorbit cu ei, S-a înălțat la cer și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu.”

Marcu 16, 19

- **aureolă** = rază de lumină ce-i înconjoară pe sfinți.
- **a rândui** = a aranja.
- **scut** = armă de apărare pentru soldați.

Să descoperim împreună

„Pe când ei priveau,
S-a înălțat și un nor
L-a luat de la ochii
lor.”

Faptele
Apostolilor 1, 9

„Și pe când îi bine-
cuvânta, S-a despărțit
de ei și S-a înălțat la
cer.”

Luca 24, 51

„Mă sui la Tatăl Meu
și Tatăl vostru și la
Dumnezeul Meu și
Dumnezeul vostru.”

Ioan 20, 17

Citește textele alăturate și privește icoana. Cu ajutorul profeso-
rului de religie, răspunde la întrebări:

1. Cine este de față la Înălțarea Mântuitorului la cer?
2. Cine Îi sunt alături lui Hristos în înaltul cerului?

Înălțarea Domnului Iisus Hristos

Îndemnuri pentru micul creștin

- Să participi la Sfânta Liturghie în ziua Înălțării.
- Să înalți gândul tău către Dumnezeu.
- Să cinstești eroii neamului.
- Să citești despre eroii români.
- Să vestești și altora: *Hristos S-a înălțat!* Poți da și alte exemple? Alege trei îndemnuri și notează-le în caiet.

• La Ierusalim, pe Muntele Măslinilor, pe locul unde S-a înălțat Hristos la cer, se păstrează urma tălpii Mântuitorului. Caută pe internet imagini cu acest loc.

Să ne jucăm împreună

Imaginează-ți că ești pentru o zi un mic erou în clasa ta. Alege cinci colegi și formați împreună o echipă.

1. Stabilește împreună cu ei regulile ce trebuie respectate în clasă pentru a rămâne mereu un colectiv unit.
2. Ce trăsături poți împrumuta de la eroii neamului?
3. Împreună cu profesorul de religie, descoperă înțelesul din lectura alăturată.

Să fim creativi

1. Plecând de la imaginile de mai jos, descoperă care sunt însemnele specifice unui soldat din armată și cele ale unui soldat „pentru Hristos”:

- armă / Cruce;
- scut / Sfânta Scriptură;
- aureolă / cască;
- biserică / monument al eroilor.

2. Găsește asemănări și deosebiri între cei doi soldați. Scrie ce au făcut sfinții pentru Hristos și eroii pentru țară. Adaugă fișa în **portofoliu**.

Să reținem

- Creștinii sărbătoresc Înălțarea Domnului la 40 de zile după Învierea Sa.
- Când S-a ridicat la cer, Mântuitorul a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl.
- În fiecare an, Înălțarea Domnului la cer se sărbătorește într-o zi de joi, împreună cu Ziua Eroilor.
- Cinstirea eroilor neamului este o datorie națională.

Lectură

Dacă azi suntem creștini,
Și români noi ne numim,
Este fiindcă-n astă lume,
Au fost mulți fără de nume,
Care ne-au lăsat o țară,
Mândră și ca o brățară,
Scumpă, de neprețuit,
Ce pe noi toți ne-a unit.

Dumnezeu ne-a învățat,
Prin părinți ne-a arătat,
Că cinstind pe-acești eroi
Ei rămân mereu cu noi.
Iar Biserica le-nalță
Imnuri, cântece de slavă
Și noi toți le mulțumim
Și-mpreună îi cinstim.

Un strop de înțelepciune

„Sus să avem inimile!”

Din Sfânta Liturghie

Lectură pentru suflet

Sărbătoarea cuvintelor

După Mircea Stanciu, *Cartea cuvintelor dispărute*

În cea mai mare parte a timpului, folosim cuvintele automat. Pe oameni îi cunoști după grai. Într-un fel îți vorbește mama, în alt fel tata, în alt fel bunicii tăi sau prietena cea mai bună, și altfel vorbește cineva la televizor. Dacă ar vorbi cu alte cuvinte, e ca și cum nu ar mai fi ei. Cu greu i-ai mai recunoaște.

Nu putem readuce la viață epoci dispărute, însă putem scotoci după cuvintele lor uitate și pornind de la acestea să povestim despre viață și întâmplările ei. Plictiseala se va retrage umilită din fața poveștilor tale. În scurt timp, cuvintele ți se vor părea prea sărace ca să te exprime și va trebui să cauți mai în adâncul comorii, prin dicționare uitate, alte și alte cuvinte. Vei trăi frenezia căutătorilor de aur și vei readuce la viață cuvinte vechi împreună cu oamenii și povestea lor înlănuite într-o mare sărbătoare!

Poți începe cu **făgăduință** = promisiune statornică, se desăvârșește prin răbdare.

Stim că există și astăzi mamifere, păsări sau pești pe cale de dispariție. Dar pe lângă acestea mai sunt și tot felul de lucruri care dispar sau sunt înlocuite. De exemplu, a dispărut telefonul „fix” cu disc rotund în care îți introduceai degetele ca să formezi numărul dorit. De sub ochii noștri dispar lucruri care ne amintesc de copilărie, de părinții și bunicii noștri. Și odată cu aceste lucruri dispar și unele cuvinte.

Să cunoaștem mai mult

1. De ce dispar anumite cuvinte? Notează-ți într-un carnet cuvintele deosebite pe care le auzi cu prilejul tradițiilor legate de marile sărbători din zona în care locuiești. Caută în dicționar explicația lor. Recitește-le din când în când și folosește-le la momentul potrivit.
2. Făgăduiește și împlinește! Scrie, desenează sau prezintă povestea unei făgăduințe.
3. Împrumută de la bibliotecă volumul *Cartea cuvintelor dispărute*. Vei descoperi povestea unor cuvinte care ar putea fi reînviat.

Recapitulare

În acest capitol am învățat despre marile sărbători creștine închinare Mântuitorului Hristos: Nașterea, Botezul, Învierea și Înălțarea.

1. Realizați un concurs de desene intitulat: „Bucuria sărbătorilor”. Cele mai bune lucrări vor fi premiate și expuse în școală.

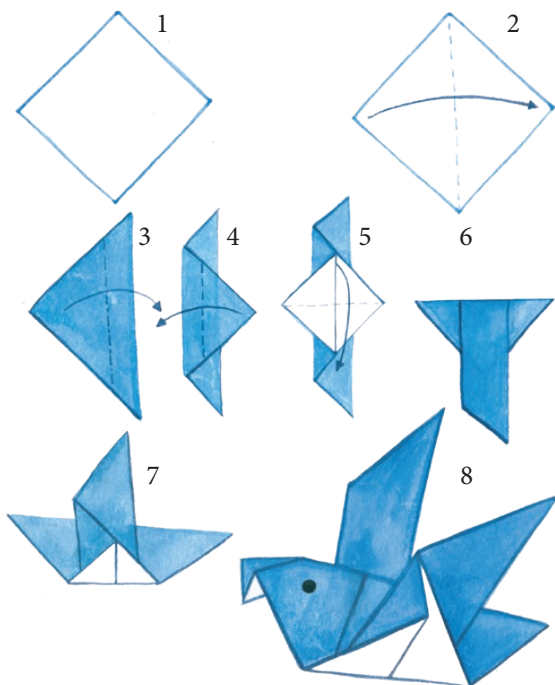
2. Împreună cu profesorul de religie, organizați o excursie tematică la o mănăstire sau biserică din vecinătate.

🌀 Descoperiți în interiorul bisericii icoanele studiate în această unitate de învățare.

🌀 Explicați conținutul icoanelor identifica-te. Dacă ați fi ghizi, ce ați mai prezenta altor vizitatori?

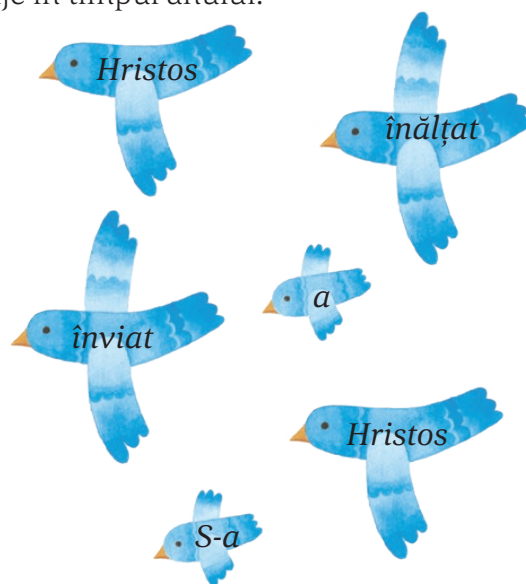
3. La Botezul Domnului Iisus Hristos în apele Iordanului, Duhul Sfânt se arată în chip de porumbel alb. Acesta este și simbol al păcii și al purității.

Confecționează din hârtie un porumbel folosind tehnica origami. Urmează etapele descrise în desenul de mai jos. Autoevaluează-te.

4. Păsările s-au amestecat în zbor. Descoperă mesajele!

🌀 Arată când și cum se folosesc aceste mesaje în timpul anului.

5. Citește versurile de mai jos și răspunde la întrebări:

Hristos azi ne-a arătat,
Ca un mare Împărat,
Că Dumnezeu e iubire
Și ne-ndrumă spre-nnoire.

Eu credința o-implinesc,
Căci mă-nvață să cinstesc
Neamul și poporul meu,
Cum ne-ndeamnă Dumnezeu.

Iar eu inima mea-mi plec
Și cu bine vreau să trec
Cu răbdare, prețuire,
Spre a noastră mântuire.

🌀 Cum este numit Mântuitorul Hristos în poezie?

🌀 Ce împlinim prin cinstirea eroilor?

Evaluare

Să facem un proiect

🌀 Ori de câte ori identificăm o nevoie și dorim să o împlinim, ne facem un plan sau un proiect. Acesta ne ajută să fim mai bine organizați și să îl ducem la bun sfârșit.

🌀 Pe echipe de câte patru elevi, realizați o fișă de proiect după modelul de mai jos și completați spațiile libere. Apoi puneți în practică tot ce ați scris. Mult succes!

DARUL MEU PENTRU TINE

Proiect interdisciplinar

1. Care este nevoia:

Unii oameni au mai puțină bucurie de sărbători.

2. Ce ne propunem:

Să devenim mai buni și să aducem bucurie de sărbători.

(Gândiți-vă cine ar putea avea nevoie de darurile sau ajutorul vostru.)

3. Cine va participa:

(Scrieți, alături de elevi, persoanele identificate mai sus.)

4. Cum am putea realiza:

(Găsiți două modalități prin care puteți să obțineți ce v-ați propus. Spre exemplu: un concert de colinde, o piesă de teatru, o expoziție de felicitări, o colecție de jucării sau rechizite, o colecție de fructe sau dulciuri, vizite la cei singuri sau bolnavi etc.)

5. Ce vom face:

(Enumerați minimum trei activități prin care să puteți realiza ce v-ați propus. Spre exemplu: repetiții cu repertoriul de colinde, decorarea sălii de festivități, ateliere de pictură și grafică, organizarea unui loc pentru depozitarea obiectelor colectate, inventarierea lor, transportul obiectelor care vor fi dăruite, realizarea de pachete, un orar pentru vizite etc.)

6. De ce avem nevoie:

(Enumerați materialele de care aveți nevoie și estimați timpul necesar realizării activităților.)

7. Pe cine implicăm:

(Enumerați persoanele care doriți să vă sprijine: învățători, profesori de religie, educație plastică, educație muzicală, părinți, preoți, sponsori etc.)

8. Cum ne dăm seama dacă am avut succes:

(Scrieți cine și în ce mod va aprecia ce ați realizat prin proiect.)

ORFELINAT

S – fișă realizată parțial
B – fișă realizată integral
FB – realizarea practică a proiectului

Recapitulare anuală

În acest an am învățat că Dumnezeu este izvorul vieții; a fi creștin înseamnă să fii botezat, să participi la Sfintele Taine, să alegi și să faci binele în viață; viața împreună cu ceilalți se bazează pe adevăr, ascultare, blândețe, răbdare, respect și efort; marile sărbători creștine sunt legate de momentele cele mai importante din viața Mântuitorului: Botezul, Nașterea, Învierea și Înălțarea.

Povestea crinului

Jos în vale, lângă râu,
Șade-n ierburi până la brâu,
Ocrotit de-o tufă deasă,
Un crin alb ca o mireasă.

Cum mijește dimineața,
El cu rouă-și spală fața
Și o-ndreaptă, apoi, sfios,
Către cerul luminos.

Crinul e, copilul meu,
Chipul sufletului tău:
Alb, curat, privind mereu
Numai sus, la Dumnezeu.

Din volumul
Poezii cu iz de filocalii,
Mănăstirea Diaconești

1. Citește poezia alăturată, privește imaginea și răspunde la următoarele cerințe:

- ⚙ Care este Sfânta Taină prin care sufletul nostru poate să devină curat?
- ⚙ Ce învățăm din povestea crinului?
- ⚙ Care sunt virtuțile pe care le dobândim dacă Îl urmăm pe Hristos?

2. Citește cuvintele Mântuitorului și răspunde la următoarele întrebări:

„Eu spre aceasta M-am născut și pentru aceasta am venit în lume, ca să dau mărturie pentru adevăr; oricine este din adevăr ascultă glasul Meu” (Ioan 18, 37).

- ⚙ Când primești un sfat, îl asculți sau te mai gândești, îl urmezi cu răbdare sau îl uiți imediat?

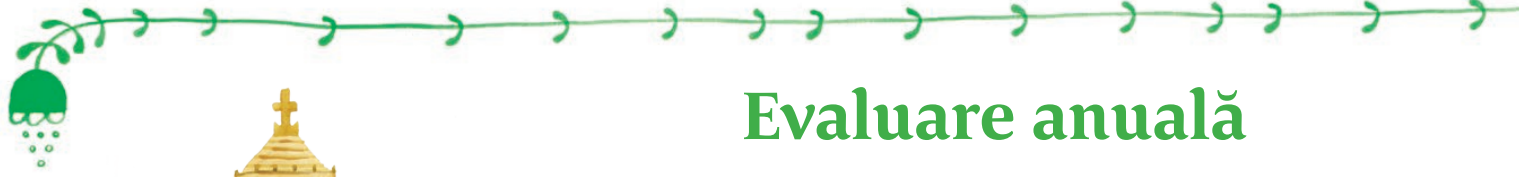
3. Marile sărbători creștine sunt un prilej de bucurie pentru toți. Citește versurile și răspunde la următoarele cerințe:

În prag de sărbători sfinte
Ne aducem toți aminte
De pocăința ce-așterne
Pacea, dinspre Înviere,

De lumina sfântă, clară
Ce dă biruință iară;
De-a lui Hristos Înălțare
Și-a Duhului Sfânt lucrare.

- ⚙ Alcătuieste câte o propoziție cu fiecare sărbătoare.

4. Realizează un proiect interdisciplinar cu titlul „Apa în viața creștinului”.

Evaluare anuală

Să facem un proiect

- 🌀 Pe echipe de câte patru elevi, realizați o fișă de proiect după modelul de mai jos și completați spațiile libere.
- 🌀 Puneți în practică tot ce ați scris. Mult succes!

ZIUA EROILOR

Proiect interdisciplinar

1. Care este nevoia:

Avem nevoie de modele de curaj și dăruire care să ne inspire în viață.

2. Ce ne propunem:

Să promovăm și să cinstim eroii neamului.

(Este nevoie să cercetați care sunt eroii cinstiți în localitatea voastră și să aflați dacă li s-a ridicat un monument.)

3. Cine va participa:

(Scrieți, alături de elevi, persoanele interesate de cinstirea eroilor.)

4. Cum am putea realiza:

(Găsiți două modalități prin care puteți să obțineți ce v-ați propus. Spre exemplu: o vizită, un concert în cinstea eroilor, o expoziție de desene cu eroii locali, participarea la slujba de Înălțare, o jerbă de flori pentru monumentul lor, o piesă de teatru despre eroi.)

5. Ce vom face:

(Enumerați minimum trei activități prin care să puteți realiza ce v-ați propus. Spre exemplu: repetiții corale, decorarea sălii de festivități, ateliere de pictură și grafică, împletirea unor coronițe sau jerbe de flori, vopsirea ouălor, realizarea de pachete pentru a fi dăruite în amintirea eroilor în ziua de Înălțare, vizite la monumentul eroilor.)

6. De ce avem nevoie:

(Enumerați materialele de care aveți nevoie și estimați timpul necesar realizării activităților.)

7. Pe cine implicăm:

(Enumerați persoanele care doriți să vă sprijine: învățători, profesori de religie, educație plastică, educație muzicală, părinți, preoți, sponsori etc.)

8. Cum ne dăm seama dacă am avut succes:

(Scrieți cine și în ce mod va aprecia ce ați realizat prin proiect.)

S – fișă realizată parțial
 B – fișă realizată integral
 FB – realizarea practică a proiectului

🌀 Pune fișă de proiect în **portofoliu**. Predă profesorului **portofoliul** realizat în acest an școlar pentru evaluarea activității tale.

Programa școlară poate fi accesată la adresa: <http://programe.ise.ro>.

În completarea pachetului educațional, vă oferim:

Cristina Benga • Aurora Ciachir • Niculina Filat • Mihaela Ghițiu • Ioana Niculae

RELIGIE - CULTUL ORTODOX
Caietul elevului pentru clasa a III-a

Aprobat de Ministerul Educației Naționale prin OM nr. 3530 din 04.04.2018.
Avizat de Patriarhia Română prin adresa nr. 238/2016.

ISBN: 978-606-95275-2-8

9 786069 527528

www.edituracorint.ro